

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
 Pe un an 4 coroane.
 Pe o jumătate de an 2 coroane.
 Pentru România 10 lei anual.
 Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE
 se primesc în biroul administrației (strada
 Poplăcii nr. 15).
 Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani,
 a treia-ora 10 bani.

Impotriva Jidanilor.

Am arătat în nrul trecut cum au năpădit Jidovii în ținutul *Rutenilor* și cum 'i-au calicuit pe acestia cu usurăria, cu gheșeturile și cu beuturile spurcate și cum tăbăresc ei acum pe *Unguri*, ni-suind a-'i pune sub picior.

Când vedem asemenea triste pilde și când vedem, cum Jidovii se înmulțesc, trebuie să grijim, să nu ajungem, și noi la starea, la care au ajuns aceste două popoare amintite. Datoria noastră este a veghia și a ne apăra, căci să nu gândim, că pe noi nu ne amenință aceeași primejdie ca și pe Ruteni și Maghiari din partea Jidovilor.

În ținuturile locuite de Români, afară de Maramureș, Jidovii nu s'au așezat până acum cu gramada. În Ardeal mai mulți se află în Alba-Iulia și pe valea Someșului-mare. Pe aici se și ved urmările stricacioase ale muncii lor destructive. În jurul Albei-Iuliei d. p. mai multe moși mari sunt deja în mâni evreești, ear' pe Someș au pus mâna, așa zicând, pe toate întreprinderile.

Dacă însă nu sunt așezați Jidanii cu grămada printre noi, cu atât mai tare sunt împrăștiți pe întreg teritoriul românesc. E rar satul, în care să nu fie cel puțin un Jidan, ear' în cele mai multe se află de obicei câte 3—4 familii.

Ca să ne ferim de primejdia, ce ne poate veni din partea Jidovilor, trebuie să începem lupta împotriva lor. Dar' să fim bine pricepuți. Nu înțelegem aci luptă de putere, lupta cu parul, ci

luptă pe teren economic, adecă acolo să-i lovim pe Jidovi, unde ei sunt mai tari și unde, dacă-i slăbim, trebuie să ne părăsească, să ia lumea în cap de prin satele noastre.

Prin o astfel de luptă economică ne vom ajunge două scopuri: întâiu vor peri de prin satele noastre littele blăstămate și a doua, ne vom oțeli puterile, ne vom întări în privința materială, așa că dacă Jidovii s'ar încerca să năpădească cu grămada, ca la Ruteni, s'au cum au năvălit odinioară în nefericita Moldovă, încercarea lor de-a să instăpâni asupra noastră, va fi zădărnice.

Deci — luptă economică; aceasta este cel mai puternic mijloc de a slăbi Jidovismul și a ne întări noi.

Întrebarea însă cum să facem aceasta luptă? Apoi lucrul acesta nu e așa greu, cum ni-l închipuim noi sau cum e la alte popoare, asupra cărora au prins putere mai mare Jidovii. Numai curaj și hărnicie ne trebuie.

Trebuie să vedem, ce fac Jidovii, ca să știm cum să purtăm lupta.

E fapt, că Jidanii nu se ocupă cu lucrul câmpului. Jidov la sapă și la secere nu s'a prea văzut. Cu meseriile se ocupă, cu deosebire la sate, în măsură mai mică. Ocupația principală a Evreilor dela noi este *negoful mic* și *negoful cu beuturi spirtoase*. Cu *cârcimele* și cu *bolțile* fac stare pe sate Jidovii. Aici trebuie loviți.

Ce se ține de cârcime trebuie să lucrăm în două feluri: unde se poate să întemeiăm *însofiri de cumpătare*, cum în unele părți și avem deja, apoi să îmbrătoșem și noi *cârcimăritul*. făcând

concurență Evreilor, cu beuturi curate nesticacioase. Lucrând în aceste două direcții vom slăbi pe foarte mulți Jidani, îi vom sili să iee lumea în cap și ne vom face nouă un mare bine.

Cu privire la negoșul mic pe sate, avem deja imbucurătoare începuturi; sunt în foarte multe sate *bolțife românești* și nu le merge rău. Ba, cum avem date sigure, în unele sate boltași de-ai noștri destoinici au scos pe boltașul jidan silindu-l a-'și lua catrafusele.

Eată deci în ce fel și cu ce mijloace trebuie să purtăm lupta economică împotriva Jidovilor, pe lângă aceea, că ne vom feri a ne împrumuta cu bani dela ei și peste tot ne vom folosi de toate mijloacele iertate cu scopul a împedeca pe Jidovi de a prinde rădăcini între noi.

În lupta aceasta fruntașii noștri, preoții, învățătorii ș. a. să fie stegarii; ei să dea pilde, să meargă în frunte și poporul să le urmeze. Cei cu dare de mână și destoinici să deschidă *bolți* și *cârcime* pe sate, ear' poporul îndată-ce o boltă românească s'a deschis să cumpere numai dela aceasta.

Numai așa vom pute să ne apărăm de Jidovi și de străini. Numai așa vom fi stăpâni pe soarta noastră. Numai așa ne vor binecuvânta nepoții și stră-nepoții. Așa să ne ajute Dumnezeu!
 (m.)

Earăși tripla alianță. Ziarul american „Newyork Herald” ocupându-se earăși cu tripla-alianță scrie, că Germania voeste să atragă în alianță Anglia, căci Italia va repăși de sigur și se va alătura la alianța

FOITA.

Cântec.

Românește așa a fost,
 Să te 'nduri, după putere,
 Să fii bun cu cel ce-'ți cere
 Milă și-adăpost!

Doine din caval să cânti
 Cum te 'nvață 'n codri vântul:
 Când e horă 'n sat, pământul
 Vesel să-l frământî.

Românește-așa a fost,
 Nendurat să dai din coate
 Când dușmanul vorbă-'ți scoate,
 Că ești slab și prost!

Când vrășmașii vin sumeți
 Să ne calce scumpa țeară,
 Tu-'i isbești și-'i da-'i afară,
 Minte să-'i înveți.

Românește-așa a fost —
 Știm și noi ce se cuvine
 Și împărțim și rău și bine
 Cum e mai cu rost!

G. Coșbuc.

Poesii populare.

Din Chișlaea.

Culese de Ilie Herdău.

Rău mândră m'ai fermecat
 Cu iarba de pe răzor
 Să-mi fi dragă până mor.
 Ardere ai măndro mereu
 Cum ard eu cu dorul tău,
 Și să arzi ca și-o lumină
 Că ești tare fără milă,
 Fecior tinăr cum eu sunt
 Să trăiesc tot suspinând.
 Ajungă-te și pe tine
 Ce m'a ajuns și pe mine,
 Să suspini și să jalești,
 Să știi și tu că iubești,
 Ardă-'ți mândră ce să-'ți ardă,

Ardă-'ți cărpa ta din cap,
 Că-mi făcuși să mor de drag,
 Ardă patul de sub tine
 Când vei adormi mai bine,
 Căci m'ai fermecat pe mine
 Când trăiam mai bine-'n lume.

Bade nu mă blăstăma
 Că farmecul 'l-oiu strica,
 Când vei veni pe la noi,
 Șom fi numai amândoi,
 'Ți-oiu da gura s'o săruți,
 Bade ca să nu mă uiți.

Din Iod (Maramureș).

Culese de Maria Meșter.

Cântă cucu-'n vîrf de munte
 Nime în lume nu-'l aude,
 Fără cel mâncat de multe,
 Taci cucule nu cânta,
 Că nu-te pot asculta,
 De-amară ce mi-'i lumea
 Și jelnică inima,

ruso-franceză. De oare-ce Austro-Ungaria în urma disensiunilor din Austria este un aliat în care nu te poți bizui, Germania, ca să nu rămână izolată, dorește să se arunce în brațele Angliei. — Se înțelege, că perciunații nostri fac earăși pe grozavul. Ori-și-cum ar sta lucrurile — zice „Bud. Napló” — puterile din tripla-alianță își vor aranja ele singure între sine afacerile lor și nu sunt avisate la înțelepciunea lui „Newyork Herald”. Numai cât grandomania evreească nu poate împedea lumea să vadă și să aprefieze chiar și din America situația internă desperată, în care a ajuns monarchia noastră dela era dualistă încoace.

O prelegere despre naționalități. Deputatul distal August Pulszky a ținut Vineri seara o prelegere despre naționalități în Lugoj. »P. L.« spune, că și inteligența română de acolo l-ar fi onorat cu prezența ca public ascultător. După-cum mai spune numita foaie, dl Pulszky a desfășurat noțiunea de »naționalitate« și dezvoltarea ei și »a demonstrat în mod convingător, că naționalitățile nu se bucură în nici un alt stat de o poziție așa de favorabilă, ca în Ungaria«. A înțonat deci și dl Pulszky tot vechiul cântec despre deosebita feriqire a naționalităților din țeara aceasta. E însă totuși multă îndrăzneală din partea cuiăva, ca tocmai la Lugoj și în mijlocul Românilor să spună astfel de lucruri încornurate. De altfel naționalitățile știu și simțesc, cât de fericite sunt și dl Pulszky ar fi rămas mare filosof, dacă ar fi tăcut. Ei, dar' în cazul acesta lipsia marele aldămaș, ce l-au dat după prelegere patrioții lugojeni și ori-ce s'ar zice — dar' în chestia naționalităților banchetele joacă rol foarte însemnat.

Regularea succesiunii la tron în Sêrbia. Foile din Belgrad, ocupându-se cu schimbarea în perspectivă a constituțiunii, aduc știrea, că succesiunea la tron încă va fi regulată astfel, că în cazul stingerii viței bărbătești a dinastiei Obrenovici, coroana va fi moștenită în linie directă de ramura femenină a descendenților regelui sêrbesc.

În legătură cu aceste nouă planuri politice în cabinetul din Belgrad se vor întâmpla însemnate schimbări. Actualul ministru de externe Dr. M. Vuici va lua presiul; va intra în cabinet radicalul Velimirovic, ear' portofoliul justiției va

Că pân' am fost la părinți,
Nu te-am oprit să nu cânti.
De căud m'am instrăinat
Nu-mi mai trebuie al tâu cântat.

Frunză verde de pe lună
N'am hârtie să-mi ajungă,
Să scriu carte mândrului,
Dacă în sat cu mine nu-i.
Când în sat cu mine ar fi
Carte nu mi-ar trebui,
Că cu mândru m'aș 'ntâlni,
Batăr odată într'o zi.

Frunză verde de pe prund,
Știu că nu mi-s așa de mut,
Să nu rid să nu mă uit,
La mândruța de demult.
Știu că nu mi-s soi muțesc,
Să nu rid să nu grăiesc
Cu mândru când mă 'ntâlnesc.

trece în mâinile lui Dragutin Stamenovici. Actualul premier sêrb Ioanovic va fi denumit președinte al curții de cassație.

Un succes al Românilor din Albania. »Epocei« i-se serie din Constantinopol: »După multă stăruință, în sfârșit s'a obținut autorisația pentru deschiderea școlii române din orașul Durazzo, unul din cele mai importante porturi ale Albaniei, grație estremei energii desfășurate de onorabila legațiune a României din localitatea noastră. Deschiderea școlii constituie un adevărat succes pentru Români nostri. Într'adevăr, în orașul Durazzo deschiderea școlii acesteia a avut a înfrunta multe dificultăți și aceasta din cauză, că slavismul și-a dat mâna cu elenismul și n'au cruțat nimic pentru a paralisa toate ordinele viziriale sosite în favorul școlii române. Esc. Sa prințul Ghica, găsindu-se în fața acestor manopere ale dușmanilor limbii românești, constrins a fost să avizeze la mijloace și prin modul acesta obține ordine formale din partea sublimei Porți, că cererea legitimă a notabililor români din orașul Durazzo va fi satisfăcută, acordându-li-se autorisația cerută. Și cu această ocazie dl Ghica a ținut să dovedească încă odată, că guvernul M. S. Imperiale Sultanului este bine edificat de acțiunea binefăcătoare a culturii românești, de oare-ce, — zice Escelența Sa, — Români din Turcia ori-unde și-ar face studiile, rămân pururea fideli și credincioși supuși ai legitimului lor suveran Abdul Hamid chan II.«

ROMÂNIA PREVENITOARE.
Ministrul de externe al Bulgariei, Daneft, accentuând în sobranie cu ocaziunea debaterii asupra adresei necesitatea, cu Bulgaria să întrefină cu toate statele relațiuni bune, a declarat, că numai ținutei prevenitoare a regalului român se poate mulțumi, că s'au introdus earăși relațiuni de prietenie și de bună vecinătate între cele două țeri.

Un testimoniu dat universității din Budapesta. Lupta pentru cruce pornită de tinerimea universitară este dusă înainte. O puternică armă morală a fost dată acum earăși în mâna luptătorilor printr'un memoriu publicat și subscris de doctorii promovăți la universitatea din Budapesta, pentru a fi înaintat rectorului și senatului universitar. Memoriul cere restituirea crucii în vechile sale drepturi la universitate. Sânt de o deosebită importanță motivele, ce le aduc doctorii într'u spriginierea cererii lor. Aceste motive sânt în același timp, cel mai slab atestat, ce-l pot da unei școlii fostii ei elevi. Alma mater maghiară este batjocorită de proprii sei fii.

Instrucția universitară — zice memoriul — este în timpul din urmă lipsită de idealismul religios-moral, care în cultivarea științii îndeamnă pe om la ambiție mai înaltă; căci îi lipsește direcția aceea măreață, pe care crucea o simbolizează mai strălucit, iubirea de oameni.... Desnădejduită vedem națiunea noastră rătăcind pe căile sărăcirii, ireligiozității, imoralității și lipsei de patriotism. Resultatul acestei rătăcirii

este emigrarea, sau — ceea-ce e și mai rău — anarchia. Toate acestea din cauză, că poporul nu ne recunoaște pe noi de conducători adevărați, ci luându-se după vorbele agenților plătiți ai socialismului internațional, privește în noi numai o clasă a domnilor, pentru cari el muncește.

Dar' cum s'ă și fim conducători, când noi înșine n'avem în viață vre-o stea conducătoare, căci din școală n'am adus cu noi altceva, decât surbada spoială de știință și dorul de a face cu ori-ce preț avere și de a trăi în tihnă și comoditate. — Cum vom pute fi conducători ai popoului sărac și mărginit, când sântem lipsiți de principiul necesar pentru aceasta, de mărețul principiu fundamental al religiunii creștine, de iubirea cea mare de oameni! Căci unde ne-am fi și putut însuși acest principiu măreț de viață, dacă idealismul și simbolul lui, sfânta cruce, sânt alungate dela universitate!

Din România.

Academia.

Di Ioan Pușcariu, noul membru al Academiei, și-a citit discursul seu de reștiune despre »Ugrin«. Dinsului i-a răspuns dl Hajdău.

Alegerile.

La alegerile pentru camera și sentat au reușit aproape pretutindenea membri de-ai partidului național-liberal.

Misiunea engleză.

La București a sosit Duminecă misiunea engleză, ca să anunțe suveranului României suirea pe tronul Angliei a regelui Edward VII. Ea fost găzduită în palatul regal. După prezentarea la regele a vizitat școala de oficeri, metropolia, biserica Doamna Balașa, Ateneul, școala de geniu, arsenalul, forturile dela Chitila și au asistat la revista de trupe de pe platoul dela Cotroceni.

Economii.

Cifra economiilor făcute în budgetul României se urcă la 23 milioane lei. Toate salariile vor fi scăzute.

Din Basarabia.

O veste bună.

Rușii, ca și Maghiarii la noi, au crezut după răpirea Basarabiei în a. 1812, că din Români moldoveni de acolo vor face în curând Muscali. Impusu-le-au în scopul acesta funcționari muscali, scos-au din școală și din biserică chiar limba românească, înlocuindu-o cu cea rusească. Dar' toate au fost înzădar! Acum, după 88 de ani de siluire, s'au convins în fine și ei, că din Român nu se poate croi Muscal, precum nu se poate croi Grec s'au Maghiar, și sinodul bisericei muscălești s'a învoit, ca în bisericile românești să se introducă ear' cărțile românești pentru slujbă și pentru popor să se tipărească cărți potrivite în limba românească. Nu-i vorbă, și darul acesta e muscălesc, căci cărțile trebuie tipărite cu litere slavice (chirilice), dar' și bôtrâni nostri, cari au învățat cu litere de acestea sânt buni Români, și așa vor rămâne și asupriții frați ai noștri din Basarabia. Rămâne acum, ca cărturarii români însărcinați cu edarea acestor cărți să știe face o alegere potrivită, ca pe lângă simțemintele religioase-morale să fie cultivate și cele naționale.

DIN LUME.

Mișcările Bulgarilor.

Astăzi (25 Martie v.) se ține la Sofia adunarea cea mare a tuturor comitetelor bulgare macedonene. Se va alege un nou președinte. Guvernul bulgar vrea să scape de afurisitul Sarafoff.

Guvernul a oprit oficerilor și peste tot soldaților, ca să se amestece în treburile acestor comitete (revoluționare).

De altfel Turcii se îngrijesc, ca să nu-i afle cumva nepregătiți revoluția bulgară. Se spune, că ei au pus 60.000 ostași la granița Macedoniei.

Împăratul Germaniei.

Wilhelm II. a ținut eărăși o vorbire, care dă multă bătaie de cap oamenilor. La Berlin s'a deschis o nouă casarmă. Cu prilejul acesta împăratul german a zis către soldați: »Dacă s'ar întâmpla, că cetățenii Berlinului eărăși să se facă obraznici și necredincioși și să se răscăle împotriva mea cum făcuseră și la 1848, — atunci eu îmi pun toată nădejdea în baionetele și puștile voastre. Membrii consiliului comunal din Berlin se gândesc acum, în ce chip să răspundă acestei batjocuri aruncate de împăratul în fața cetățenilor.

Studentii ruși, români și italieni.

Știm, câte prigoniri au să sufere studenții dela universitățile din Rusia, din cauză, că au îndrăznit să dorească, ca și în Rusia să se introducă o stăpânire mai blândă a legii și a libertății. Ei sunt aruncați în temniță, chinuți și torturați, ba mulți dintre ei au fost chiar omorâți.

Durerea și chinurile lor au deșteptat milă în inima studenților români și italieni. Studenții români au trimis din București o rugare către *Tarul Nicolae II.*, ca să se îndure a face dreptate studenților ruși. Se fac pregătiri, ca toată studențimea universitară din Europa să adreseze *Tarului* o astfel de rugare.

Francia și Italia.

În 10 Aprilie n. se vor ține niște mărețe sărbări militare în portul Toulon din partea sudică a Francei. Mai multe corăbii de războiu italiene vor merge acolo, ca să salute pe președintele republicii franceze, *Loubet*. Se vor ține vorbiri, se vor da mese mari, se vor aranja jocuri pe întinsul albastru al mării și va fi o sărbare veselă a fraților de aceeași viață, Italieni și Francezi. Regele Victor Emanuel III. va trimite o scrisoare de salutare către președintele *Loubet*. Lumea privește cu mult interes la aceste sărbări, căci ele arată o apropiere politică între acele 2 țări.

Din Francia.

Dieta franceză a primit legea întregă despre congregațiile bisericesti,

prin care se dă mare lovitură bisericii catolice.

Din Spania.

Lupta în contra Iesuiților și a bisericii catolice s'a pornit și în Spania, unde s'au început eărăși turburări și scandaluri.

Burii.

Kruger a primit dela soția sa o scrisoare, în care se zice, că starea Burilor e destul de bună. Comandantul Englezilor *Kitchener* a declarat, că nu va pute isprăvi nimic, dacă guvernul englez nu va mai trimite încă 30.000 soldați.

Cei trei generali buri *Bolha*, *De Wett* și *Delarey* și-au unit oștile. Ei au peste 20.000 de luptători și au hotărât să năvălească eărăși în colonia Cap. În timpul din urmă Burii au împrăștiat mai multe cete de dușmani și le-au nimicit mai multe trenuri.

SCRISORI.

Reuniuni de înmormântare.

Rășinari, 30 Martie n. 1901.

Cine nu cunoaște încă comuna Rășinari, dator e a pelegina odată până aci. Sunt sigur, că nici un Român nu va rămân nemângăiat în sufletul seu, căci pe lângă multele lucruri frumoase ce se pot vedea în Rășinari, se mai află și un loc sfânt. E locul de vecinică odihnă al marelui Andrei baron de Șaguna.

Va fi știut marele bărbat al națiunii române și al bisericii ortodoxe din Ungaria și Transilvania pentru ce a voit, ca tocmă în Rășinari să se așeze rămășițele sale pământesti. E deja îndeobște cunoscut, că metropolitul Andrei baron de Șaguna cunoștea temeinic pe Rășinarieni și cu judecata sa sănătoasă i-a apreciat de vrednici, harnici și sîrguincioși membrii ai bisericii ortodoxe române din arhidieceza sa. Și nu s'a înșelat marele bărbat, căci Rășinarieni ca și în trecut, așa și astăzi se interesează pentru tot ce e bun, frumos și cu scop binefăcător.

Sunt în Rășinari fel și fel de fundațiuni la biserică și școală, despre cari nu s'a raportat prin ziarurile noastre încă nimic până acum, după cât îmi este mie cunoscut. De altcum Rășinarienilor nu le prea place a umple jurnalele cu laude, ei au devisat: »Tăc și fac«.

Dacă despre lucruri bune și frumoase existente deja în Rășinari nu s'a raportat nimic prin jurnale, eu ca unul care nu mă prea potriveșc cu firea Rășinarienilor de a tăce, am o deosebită plăcere de a descoperi publicului câte o faptă nobilă de a Rășinarienilor.

Eată lucrul, pe care nu-l pot tăce:

În ziarurile noastre și îndeosebi în »Foaia Poporului« ca cea mai răspândită foaie săptămânală, s'a publicat în mai multe rânduri despre reuniuni de înmormântare, înființate în unele sate și orașe locuite de Români.

Unii iubitori de lectură din Rășinari, citind »Foaia Poporului« au aflat

din rapoartele anuale ale reuniunilor de înmormântare din diferite locuri, că astfel de reuniuni sunt bune și folositoare, și că din an în an fac progres tot mai îmbucurător.

Un lucru regretabil trebuie să mărturisesc. Inteligența din Rășinari nu au prea fost la culmea chemării sale de a îmbărbăta poporul pentru de a înființa deja până acum o astfel de reuniune de înmormântare.

Dar' ce să vezi?

Intr'o zi se prezentă la vrednicul și zelosul învățător Aleman Galea doi cetitori ai »Foi Poporului«, anume: Șerban Jianu și Șerban Cruciat și îl roagă să le stea într'ajutor cu sfatul pentru de a pute influența în Rășinari o reuniune de înmormântare, căci ziceau ei, am citit în »Foaia Poporului« despre astfel de reuniuni și zău că sunt bune.

Au știut oamenii noștri cui să se adreseze, căci învățătorul Galea e totdeauna gata a da sfat bun ori-și-cui, doar' nu de giaba e cel mai bun învățător și omul cel mai cu carte din Rășinari.

Învățătorul Galea a și mijlocit de a pute avea la îndemână statutele reuniunii de înmormântare din Sibiu și din Seliște. Odată s'a lătit prin comună vestea, că o să se înființeze o reuniune de înmormântare cu scop de a ajutama pe aceia, cari se fac membrii. S'a publicat și la biserică din partea dlor preoți locali și într'o Duminecă d. a. s'au adunat într'una din salele de învățământ ale edificiului școlii noastre o parte dintre fruntașii comunei, precum și alții din popor în număr de 38, spre acest scop.

Învățătorul Galea, după-ce a salutat pe cei adunați prin o vorbire acomodată acestei împrejurări, a citit și explicat punct de punct din statutele reuniunii de înmormântare din Sibiu și Seliște, stându-i într'ajutor și ceilalți învățători prezenți. De atunci se vedea, că oamenii pricep lucrul și se observa bine de pe fețele lor încrederea și dorul de a se înființa o astfel de reuniune și la noi. După aceea s'au ales o comisiune în persoanele dlor: Ioan Cioran, Aleman Dancăș, Bucur Dancăș, Șerban Jianu, Șerban Cruciat, Nicolae Crețu; învățătorii: A. Galea, C. Hămbășan, M. Lungu, Ș. Cioran și Teofil Căliman, pentru compunerea unor statute acomodate împrejurărilor noastre locale.

Sus numiții domni și-au achitat datorința, prezentând adunării ce s'a ținut Duminecă, în 24 Martie n., un proiect de statute, care s'a și primit din partea celor de față în întreg cuprinsul lui. Încă înainte de a se închide această ședință, dl Irimie Dancăș, ca președinte ad hoc al adunării, invită pe doritorii de sprijin al acestei instituțiuni a se înscrie de membrii, ca astfel împlinindu-se numărul de 300 membri, conform statutelelor să se poată înainta statutele la tribunalul regesc spre întărire și pe urmă cu ajutorul lui Dumnezeu să poată și funcționa reuniunea. Ca basă la compunerea acestor statute au servit cele din Sibiu. Constat cu plăcere, că în decurs de 2 zile s'au înscris peste 100 membrii. Înainte, fraților Rășinarieni! Astfel de lucruri frumoase sunt de a se îmbrățișa. Așa-mi place mie și la toți

oamenii binevoitori. Cui nu-i place, n'are inimă de creștin adevărat; un astfel de om omoară inimile slabe și duce pe om în păcat. Pe oamenii cei răivoitori astorfel de instituțiuni, dați-i afară și nu vă împreunați cu ei.

Dumnezeu ajute tuturor ce lucră pentru binele obșteșc și tutror celor ce urmează oamenilor înțelepți și binevoitori.

Unul.

Din Câmpie.

De-ale colonisărilor. — Bancă în Mociu.

Jurul Mociului, 31 Martie n.

Am văzut că vă interesați de colonisările, ce »părintescul« guvern al Ungariei vrea să le facă, întâiu pe la marginile Câmpiei, ca apoi să pătrundă tot mai afund în masa românească și să cucerească Câmpia pentru maghiarism.

E dureros, că tocmai Câmpenii se interesează mai puțin de colonisarea Săcuilor pe aici, cu toate-că noi vom simți mai curând urmările lor, noi vom fi arși mai întâiu. Conducătorii naturali ai poporului, preoții, învățătorii și alți fruntași vor avea să răspundă viitorului, despre nepăsarea lor. Numai cât nepăsarea aceasta ne va aduce pagube mari și poate nereparabile. În ori-ce cas, cred, că a sosit timpul, să ne încheiem știrile și să nu stăm cu mâinile în sân, atât față de colonisările proiectate și începute, cât și față de năvălirea străinilor, a Maghiarilor și a Evreilor, cari vreau a ne lua și puterea noastră materială și limba prin școlile de stat...

Cum vor succeda coloniile mai noue, nu știu, dar' una din cele mai vechi, n'a prea succes. Aceasta e colonia dela Sărmaș, din părțile noastre. Aici s'a făcut prima colonizare în Câmpie, înainte cu câțiva ani, aducându-se niște taie-fugă de coloniști, un fel de Ciangăi. Cei mai mulți din acestia n'au plătit statului, ce datorau, deși li-s'au dat toate de-agata și pământul foarte ieftin, căci statul, când e vorba de ajutorarea viței lui Arpad, apoi e tare darnic. Neplătind, cum am zis, coloniștii au fost admoniați mereu. Unii din ei au fugit, alții au fost scoși cu brachiul din case și moște, luându-li-se totul și lăsându-i pe drumuri; numai puțini au rămas și pe mai departe. Aceasta s'a întâmplat în toamna trecută, prin Noemvrie. Poate statul să pătească cu coloniștii și aiurea așa, de oare-ce ei sunt bizuiți în aceea, că fiind Unguri și având »misiune« între Olahi, statul îi va ține ca pe niște orbi. Aceasta încă arată, că în ce mod nenatural se fac la noi colonisările.

Aici în părțile noastre noi Românii convenim rar și nu avem nici o organizație culturală sau economică. Singur despărțământul Mociu al »Asociațiunii« ne mai intrunește, dar' rar. Ar trebui să mai avem câteva instituții, ca să prindem și noi putere. Dintre aceste cea mai de lipsă ar fi o bancă românească în Mociu.

Mociul e un centru în părțile aceste, are mai multe officii, tîrguri mari de vite, și o bancă ungurească cu numele: »Mocsvidéki takarékpénztár«. Pentru-ce numai noi Românii să nu avem nimic? De ce banul nostru, căci jurul Mociului e tot românesc, să-l dăm în camătă la străin? De ce să nu avem și noi, drept mijloc de întărire, o bancă a noastră? Multe ar mai fi de zis dar' de astădată încheiu, zicând conducătorilor noștri de aici: Nu perdeți nici un moment, ci întemeiați cât mai curând bancă românească în Mociu, banca »Mociana« sau »Câmpeana«, cum veți voi a-i pune numele.

Un Câmpean.

Dela convenirea sodalilor români din Sibiu.

(A 3-a serată literară).

Nu odată, ci de nenumărate-ori am avut plăcuta ocaziune să constatăm, că burghezimea noastră, grupată în jurul »Reuniunii sodalilor români din Sibiu« înaintează cu pași repezi spre frumosul ideal propus, așa, încât dacă nu stă mai pe sus, apoi la tot cazul rivalizează cu celelalte reuniuni din patrie și de felul ei. Intrunirile lor lunare, sînt un fel de esamene, ce le fac elevii unei școli bune, condusă de un învățător înțelept, cu rivnă și devotat cauzei pentru înaintarea celor încredințați lui spre conducere.

Ședința ținută Joi seara, în 15/28 a lunii curente, ne-a dat noue dovezi despre progresul ce-l fac sodalii noștri.

Era abia 8 ore seara, și trei sale din localul unde »Reuniunea« își ține ședințele erau îndesate de lume.

Președintele reuniunii, dl Victor Tordășianu, prin o vorbire acomodată, în care le espune cele-ce în decurs de o lună s'au întâmplat în sînul reuniunii și prin care le dă sfaturi de a ține strîns unul la altul, de a lucra din răpuleri pentru înaintarea și progresarea reuniunii — declară ședința de deschisă. Dl Ioan Lungociu, sodal cismar, declamează poesia de M. A. Popieșan, »Sînt liber«. Frumoasa poezie de G. Coșbuc, »Rugămîntea din urmă«, a fost bine declamată de dl Aurel Sandi, culeg-tip. Dl Ioan Spinean, culeg-tip, a declamat poeziile »Locul fericirii« de A. Murășianu și »De desubt și deasupra« de G. Coșbuc. Amîndouă au succes destul de bine și mai ou seamă cu cea din urmă a produs mult haz. Culeg-tip. dl N. Bratu, a cetit foarte fluent din »Cuvinte sufletești« de Carmen Silva: »Despre tăria, slăbiciunea și desfătarea sufletească«, atrăgînd prin aceasta atențiunea colegilor sei la frumoasa carte, precum și modul cum trebuie să se cetească. Dl Teodor Libeg, a declamat foarte bine, producînd mult haz, anecdota populară de T. Speranță: »Cucu Țiganului«. D-sa are o deosebită aplicare pentru predarea poeziilor comice. Nu mai puțin suceasă a fost declamarea poeziei: »Ce fericit am fi împreună« de Vlăhuță, predată de dl Valeriu Grindean, sodal cismar. Punctul mai important a fost, când dl George Mușiu, culeg-tip, a cetit novela de A. D. Borm: »Lacrămile«, tradusă de d-sa, într'un limbaj destul de frumos. La fine un quartet compus din d-nii: I. Popa, G. Trifan, V. Grindean și A. Prașca, ne-a delectat cu două cântări populare. Esecutarea lor în 4 voci a succes pe deplin.

De încheiere țin a constata, că intrprinderile membrilor »Reuniunii sodalilor noștri din loc« merită toată atențiunea și sîntem mândri că avem o asemenea reuniune bine organizată, bine condusă și dornică de progres. Laudă merită toți membrii, și în special zelul lor conducător.

B.

Dela »Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu«.

Pentru economii noștri.

— Mașină de sîmănat. —

Vestim pe economii români din comunele de pe teritoriul comitatului nostru, unde până acum nu se folosește mașina de sîmănat, că subsemnatul comitet central este aplicat a da în mod gratuit spre folosire mașina de sîmănat.

Cei-ce doresc să folosească această mașină să se adreseze subscrisului comitet cu posibilă grăbire.

Mașina se ia în primire în Sibiu și are să fie transportată la fața locului și îndărăt pe cheltuiala proprietarului ce o cere și care are să garanteze pentru înapoierea mașinii în timpul hotărît de comitet și în stare bună. În cerere să se arete și timpul, de când și până când voește să o folosească.

Dacă în comuna unde se va duce mașina nu se află om priceput la cărmuirea mașinii, comitetul își rezervă a angaja de aici un om priceput și pe cheltuiala celui-ce o cere.

Ar fi de dorit, ca fruntașii din comunele interesate să iee înțelegere în această afacere și cererile să se facă într'una pentru mai mulți proprietari.

Sibiu, 1 Aprilie 1901.

Comitetul »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu«.

Dem. Comșa, V. Tordășianu, președinte, secretar.

Distribuire de pădureți.

Vestim pe această cale pe membrii »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu«, cum și pe conducătorii școlilor de pomi, că Marți, în 9 Aprilie n., la orele 11 din zi vom împărți în mod gratuit între doritorii de a cultiva pomi 10.000 pădureți meri, 8000 peri și 1000 gutui.

Pădureții se iau în primire la locuința subscrisului president (Strada Crucii nr. 7) pe lângă o simplă adeverință de primire. Bine ar fi, ca în scopul scutirii pădureților de arșița soarelui, fiecare primitor se aducă cu sine o pânșătură groasă, în care se învelue rădăcinile pădureților.

Sibiu, 3 Aprilie n. 1901.

Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu«.

Dem. Comșa, V. Tordășianu, președinte, secretar.

„Asociațiunea“.

Convocare.

Pe baza mandatului comitetului central, pentru constituirea despărțământului Dobra al »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român«, la care vor aparține comunele din cercul administrativ Ilia-murășană, convocăm prin aceasta adunarea constituantă a acestui despărțământ pe ziua de 3/16 Aprilie a. c., la 2 ore p. m., în școala tractuală din opidul Dobra, cu următorul program:

1. Deschiderea adunării de constituire.
2. Înscrierea de membri.
3. Alegerea comitetului cercual.
4. Verificarea procesului verbal.
5. Închiderea adunării.

Sînt rugați toți P. T. Domni, cari se interesează de înaintarea poporului român, a participa la adunare și a stărui să participe cât mai mult popor.

Dobra, la 15/28 Martie 1901.

Iosif Morariu, protopresb, delegat al com. central.

Adunări învățătorești.

Am urmărit în prețuita noastră »Foaia Poporului« cu cea mai mare atențiune, că doară cetim ceva despre decursul reuniunii »Mariana« filiala Monorului, însă după ce cu asta nu am fost onorați din partea nici unui membru, la însărcinarea biroului acestei filiale îmi permit eu a face aceasta.

Filiala Monorului și-a ținut adunarea sa la 14 Februarie a. c. în comuna Nusalău sub conducerea vrednicului ei președinte dl George Todoran, învățător fundațional în Monor, fiind ca notar dl Romulus Cincea, învăț. confes. gr.-cat. în Glediu, după următorul program :

1. Asistare în corpore la serviciul divin.
2. Deschiderea ședinței prin președinte.
3. Alegerea comisiunii critisătoare.
4. Un tractat practic din Deprind. verb. ment. »*Îmbrăcămintea*« făcut în o 1/2 oară de I. Moldovan, învățător în Nusalău, cu clasa I. și II.
5. Un tractat practic din calcul »Impartirea« cu cl. III. și IV. de Romulus Cincea, învăț. în Glediu.
6. Un tractat teoretic după plac de G. Talos, învăț. în Ardan.
7. Raportul comisiunii critisătoare.
8. Alegerea unui delegat din sînul filialei, ca să participe la esamenele finale de vară din raionul filialei, precum și cetirea altor scrisori sosite dela biroul reuniunii generale.
9. Propuneri eventuale.
10. Defigerea locului și timpului pentru ținerea adunării filiale proxime.
11. Restituirea biroului acestei filiale.
12. Prânz oficios (banchet).

Ședința.

După rentoarcerea dela serviciul divin la 9^{1/2}, conform programului, ne-am întrunit cu toții în una din salele frumoase de învățămînt ale noului edificiu, unde președintele salutând cu frățoasă bucurie pe membrii prezenți prin o vorbire frumoasă și acomodată, declară ședința de deschisă, și totodată cei absenți se notează, aflându-se absenți domni învățători din Budacul-român, din Friss, din Monor, din Murășeni, din Ruși în Munți, Sebeșul-de-sus și Sebeșul-de-jos. Nu uitați domnilor absenți, că zice Latiul: »*Arator nisi incurvus praevaricator*«; nu uitați domnilor, că ori încătrău nearuncăm privirea ori în care parte ne întoarcem auzul nu vedem lucrându-se, nu auzim vorbindu-se decât de lumină și înaintare. Da! că lumina și înaintarea sînt devisa secolului nostru, lumină și înaintare răsună pe tot roto-golul pămîntului, căci a sosit timpul când steagul luminii se falfăe cu mîndrie, căci doamne rău vorbește omul prin întunec. Nu-'mi sînt cunoscute cauzele acestei absentări nice mie nice biroului acestei filiale, ba eu nice nu sînt competent a scruta după ele, dar mă rog să ne uităm cu toții cum opiniunea publică condamnă acest indiferentism; apoi sîntem datori domnilor

a ținé cont de opiniunea publică, care în toată lumea este foarte puternică; sîntem oameni, dela cari lumea așteaptă să propășim nu împingi, ci din voea noastră și sîntem datori a face aceea ce poștege dela noi chemarea noastră și mai pe sus și spiritul timpului, ear' nu numai aceea ce ne place sau ne convine nouă. (Va urma).

„Masa studenților“ din Brad.

— Normativul aprobat. —

Consistorul archiedecesan din Sibiu a aprobat normativul »mesei studenților« din Brad, al cărui cuprins îl dăm aci, atrăgînd atenția binevoitoare a publicului nostru asupra acestei instituții atât de nobilă și folositoare.

Normativul e următorul:

I.

»Masa studenților« se înființează din fondul convictului dela gimnasiul public român gr.-or. din Brad de 3067 cor. 88 bani și suma de 2361 cor. 62 bani, incursă spre acest scop dela publicul român în urma inițiativei și conlucrării tinerimei noastre studioase române din Zarand, cari contopite represintă capitalul fundamental de: 5429.50 cor.

Port dela Secalul-de-munte.

II.

»Masa studenților« îngrijește, ca elevii dela gimnasiul public român gr.-or. din Brad, cari sînt miseri, dar' cu conduită bună și diligenți, să primească prânz gratuit în fiecare zi în decursul anului scolar.

III.

Capitalul fundamental e neatacabil și se sporește prin contribuiri, ce incurg dela binefăcătorii acestei instituțiuni umanitare sau odată pentru totdeauna sau an de an, precum și din oferte marimonioase, din venitele, ce rezultă dela producțiuni, serate literare-musicale, petreceri și colecte întreprinse spre acest scop.

IV.

Binefăcătorii sînt:

- a) fondatori, cari contribuesc cel puțin 50 cor.,
- b) pe viață, cari contribuesc cel puțin 20 cor.

c) ordinari, cari contribuesc cel puțin 1 cor. pe an, și

d) ajutători, cari contribuesc ori-ce sume, fie și mai puțin de 1 cor.

Binefăcătorii acestia nu au nici o înfriure asupra acestei instituțiuni în nici o privință.

V.

Din venitele capitalului fundamental și intratele anuale 20% se capitalisează, ear' 80% se folosesc spre scopul mesei studenților.

VI.

»Masa studenților« o administreează corpul didactic dela gimnasiul public român gr.-or. din Brad sub supravegherea organelor instituite în Statutul gimnasial, avînd a observa strict dispozițiunile acestui Statut și Normativele, cari regulează administrarea averilor corporațiunilor bisericești, școlare și fundaționale din archidieceasa ortodoxă română a Transilvaniei.

VII.

Pentru administrarea averii instituțiunei »masa studenților« corpul didactic alege din sînul său, câte pe un an, o comisiune administrativă constătoare din 3 (trei) membri și directorul gimnastal.

VIII.

Comisiunea administrativă va presenta la finea fiecărui an scolar raport special, detailat, despre activitatea sa în decursul anului espirat, precum și raționiu despre administrarea și starea averii la finea fiecărui an scolar.

Conferența corpului didactic censurează acest raport, ear' direcțiunea gimnasială îl va publica în programa gimnasiului, pe care o va trimite fiecărui binefăcător atât fundator cât și pe viață, în câte un esemplar.

IX.

Ajutoarele pe anul scolar de gestiune le va distribui conferența corpului didactic până la 15 Septembrie, avînd în vedere starea materială a respectivilor elevi, conduita lor în decursul anului scolar precedent și atestatul cu nota generală »bun«.

X.

»Masa studenților« se pune în activitate îndată ce capitalul fundamental va ajunge suma de 10000 cor.

XI.

Până când »masa studenților« își va acuirea locuința sa proprie, comisia administrativă va îngriji, ca elevii să primească acest beneficiu în familii bune designate de corpul didactic.

Supravegherea în ce privește disciplina și vîptul, o îndeplinesc membrii corpului didactic pe rând.

XII.

Când la gimnasiul public român gr.-or. din Brad se va înființa un conviot, »masa studenților« se va contopi în acela.

XIII.

Aceste dispozițiuni se întregesc după necesitate, din timp în timp, prin con-

clusele corpului didactic aprobate de autoritatea superioară bisericească-scolară.

XIV.

Acest normativ intră în vigoare îndată ce Veneratul Consistoriu arhidiecesan îl va aproba.

Brad, din conferența corpului didactic, ținută la 21 Ianuarie (4 Febr.) 1901.

Președinte: **Georgiu Părău** m. p. Notar: **D. I. Radu** m. p.

Nr. 789 Scol.

„Aprobat“.

Sibiu, din ședința consistorului arhidiecesan, ca senat școlariu, ținută la 1 Februarie 1901.

Ioan Mețianu m. p.,
arhiepiscop.

Dr. Ilie Cristea m. p.,
ierodiamon, secretar consistorial.

Meseriașii și comercianții noștri.

Zidar.

Vasile Roșca, zidar în Murș-Uioara, primește edificarea de biserici, școale și alte edificii publice cu prețuri moderate garantând o executare solidă a lucrărilor.

Comerciant.

Dumitru Nica, comerciant în Moroda, comit. Aradului, având în prăvălia sa toate mărfurile necesare țăranilor noștri, se recomandă fraților sei Români.

Bugner.

Vasile Meț, bugner în Aciliu, având concesiune cu diplomă, recomandă publicului românesc atelierul seu, în care a făcut spre mulțumirna tuturor tot felul de vase de lemn de stejar, brad etc., precum buți, butoaie, căzi, vane de scaldă ș. a.

Români, spriginiți meseriașii și comercianții noștri!

PARTEA ECONOMICĂ.

Nutrirea vitelor cornute.

(Urmare și fine).

Un fân aveau bun trebuie să aibă miros plăcut, ear' firele să fie mai subțiri și îmbrăcate cu frunze. Cu cât un

Moșul și baba.

Toți le ziceau »moșul și baba«, căci erau așa de bătrâni, încât nime nu le mai știa numele. Erău »moșul și baba«, cei mai bătrâni de pe moșia Mircești a marelui nostru poet Alexandri.

Moșul fusese pe vremuri surugiu vestit. În lunga lui viață își economisi și el două sute de lei și după-ce-și însurase feciorul într'un sat depărtat, se însură și el a doua-oară și-și luă o nevastă care avea și ea o fată măritată într'un alt sat. Trăiau de mult împreună și erau așa de bătrâni, încât se gârboviau și se cocoșau din ce în ce tot mai tare. Îi vedeai adese-ori plimbându-se prin lunca dela Mircești, ori colindând prin pădure unul lângă altul, așezându-se sub câte un copac și bucurându-se de ziua cea mai frumoasă, ori vorbind, sau clipocind. Își ridicaseră un bordeiaș mic și aveau o păreche de bouleni mici ca niște măgari și un călușel mai mare

fân este mai gol de frunze, mai sêc, cum este pășul de pe dealuri bună-oară, cu atât este acela mai puțin nutritor și mai greu de mistuit.

Otava este mai grasă ca fânul, de aceea ea se dă mai cu seamă vitelor de îngrășat și vacilor cu lapte. Vișilor nu prea e ou scop a se da prea multă otavă. Fênurile măiestrite, cum sânt: luțerna, trifoiul și mazăricea sânt tot așa de bune la nutrirea vitelor, ca și cele naturale, dacă acelea au fost bine uscate și făcute la timp.

Atât fânul, cât și paieile, cu cât se lasă de se uscă și îmbătrânesc, cu atât își perd mai mult din puterea lor nutritoare. Fânul se poate cosi mai totdeauna până încă e verde; paieile însă trebuie se le lăsăm până se uscă, adecă până se coc bine grăunțele din ele, pentru cari se și cultivă. Din această cauză apoi, paieile abia conțin unul la sută grăsime și patru la sută albușuri.

Cei mai mulți economi amestecă paieile așa întregi cu fânul sau otava și în modul acesta le dau apoi vitelor ca nutreț; cel mai bun mijloc însă, de a face oare cum și paieile mai ușoare de mistuit, este acela de a le tăia ceva mai mărunt și astfel a le amesteca cu fân sau otavă. A tăia paieile de tot mărunt și astfel a le da la vite, nu este cu scop, fiindcă prin aceea se împedecă rumegarea.

Ca la toate lucrurile, așa și la nutrirea vitelor în grajd trebuie să se țină rînd și regulă. Îndeobște vitele se nutresc de trei-ori pe zi: dimineața, la ameză și seara. Totdeauna când se nutresc, mai întâiu li-se dă nutrețul cel mai mare, ear' mai pe urmă cel mai mărunt. Nici-odată însă se nu se de vitelor prea mult nutreț deodată, de oare-ce atunci suflă în el, îl umplu de bale și după aceea nu-i mai mănâncă cum se cade. Mai bine este deci a se da nutreț mai puțin, dar' mai des.

De mare însemnătate pentru nutrirea vitelor este și adăpatul regulat. Cu cât vitele se nutresc cu mai mult nutreț uscat, cu atât trebuie să li-se de mai mult de beut, pentru-că apa este cel mai neapărat de lipsă mijloc, pentru de a muia nutrețul uscat și a-l face prin aceea mai plăcut și mai ușor de mistuit.

decât un câne, și erau așa de mulțumiți și fericiți!...

Odată era p'aci-p'aci să i-se întemple moșului o nenorocire: îi dăduse satul să păzească găștele; dar' el se împedecase și căzuse cu fața în părăiașul din livadă. Și de oare-ce era slab și nu se putu ridica, s'ar fi înecat săracul, dacă nu l'ar fi văzut un om și n'ar fi alergat să-l scape. Numai când își povestea întâmplările ca surugiu, par'că întinerea; ochii îi scilipeau, toate se insuflieau în jurul seu și i-se părea că se află iarăși pe șea cu biciul în mână și fluierând zi și noapte.

El își mai amintia multe lucruri din istoria țării.

—Cucoane Vasile! — îi zicea el adesea lui Alexandri, — pe mulți domni și ministri am mai dus eu!

Într'o zi moșul se duse la proprietar și-i zise:

Cu cât vitele sânt mai tinere și prin urmare stomachul lor este mai puțin dezvoltat, cu atât trebuie să li-se de apă mai des. Apa nu trebuie să fie de tot rece, cu deosebire pe timpul gerurilor prea mari, căci atunci vitele ușor se pot răci sau altcum bolnăvi. În asemenea casuri, economul se poate ajuta astfel, ducând apa prea rece cu ciubărul în grajd, unde se lasă până-când se îndulcește puțin.

Unii economi adapă vitele numai câte odată pe zi. Aceasta este o mare greșală, de oare-ce prin aceea pătimește mult mistuirea; deci în decursul fiecărei mănări trebuie să le și adăpăm. Vitele cornute se adapă de regulă în decursul mănării, ear' caii după-ce au mănecat. De sine se înțelege, când vitele se nutresc cu un nutreț mai rău, atunci nu prea beau apă, ca și omul, când se nutrește cu bucate de post.

În decursul nutriții, atât peste iarnă, cât și vara nu trebuie să lipsească dela vite nici sarea, oare, după-cum s'a constatat, face nutrețul mai plăcut și mai ușor de mistuit. Sarea se poate da vitelor cu zdrobul, măcinată mărunt în făină sau țărițe, sau ca apă sărată. Pentru o vită mare se compută de regulă câte 15 chlgr. de sare pe an, ear' pentru un vițel câte 4—8 chilogramme.

Nutrirea corăspunzătoare a vitelor în grajd și scoaterea aceloră în stare bună din iarnă, vedesc pe economul harnic și deștept, pe când vitele slabe și rele vedesc pe economul simplu și nepăsător. Astfel dela o singură privire a vitelor, se poate cunoaște și stăpânul lor.

Ioan Georgescu.

Prăsirea galițelor.

Curcile. Schimbarea penelor (năpărlirea), care se întemple de regulă la 3 luni, este pentru puii de curci împreună cu primejdie. Dacă năpărlirea se întemple pe timp cald și uscat, puii trec ușor peste asta; întemplantându-se însă pe timp ploios și rece, puii de curci se pot prăpădi, dacă nu-i ținem într'un loc uscat, călduț, nutrindu-i bine și dându-le în nutrețul obicnuit și bucățele de carne și rămășițe de unsoare, sēmênță de că-

— Cucoane Vasile, o să mă despart de baba.

Peste măsură de mirat, Alexandri îl întrebă:

— Dar' ce-ti dădu prin gând, moșule?... Doar' nu te-i fi certat cu ea!

— Nu; dar' uite ce-i, cucoane Vasile. Ne-am gândit că nu mai avem mult de trăit și că, având fiecare câte un copil, au să se certe după moartea noastră pentru moștenire. Și dar', ca să nu se certe, vrem să ne despărțim de cu bună vreme.

Și nimic nu putu să-i clintească din hotărîrea ce luaseră. Fără zăbavă, făcuseră cum plănuiseră. Moșul puse jos cei două sute de lei în aur grămadă și-i împărți cu baba parte dreaptă: »unul ție, unul mie! Unul ție, unul mie!«, până-ce isprăvi. Îi dădu ei o perină, luă și el una; îi dădu ei o scoarță, luă și el una. Pe urmă îi dete ei amândoi boii și el își țină calul cu căruciorul; apoi

nepă zdrobită, făină de cucuruz sau de grâu și alt nutrimenț încalzitor și aștător. Trecând puii peste vârsta de 4 luni, au scăpat de primejdie și nu mai au lipsă de multă îngrijire, putându-se mîna afară la câmp, ca să-și caute însuși nutrimențul, care constă din tot felul de insecte.

De aci înainte nu le mai pasă de nici o schimbare a temperaturii.

Îngrășarea curcilor. În Anglia se face îngrășarea lor după un metod simplu: Ele se țin într'un loc închis, căpătând un amestec, compus din cartofi ferți și apoi zdrobiți amestecați cu verdeață (sălată), făină de cucuruz și orz, apă sau mai bine în lapte. La noi li-se dă numai cucuruz. În Franca se face îngrășarea cu mai multă îngrijire. Curcile se așează la un loc sbicit, aeris și puțin întunecat, unde li-se dă un amestec compus din cartofi ferți și zdrobiți, orz, hrișcă, făină de cucuruz sau de fasole; seara se adună rămășițele acestei amestecături din vas, ca să nu se înăcrească peste noapte. Dimineața li-se dă același fel de nutreț, dar în stare proaspătă. După câteva săptămâni se îndoaipă și cu niște găluște pregătite din făină de orz, sau cu boane ferțe de cucuruz. În unele părți ale Franței se îndoaipă curcile cu nuci, dându-li-se în ziua primă o nucă, în altă zi 2 și așa mai departe pe rînd până la 40 de nuci pe zi. Cu nuci se îngrășă curcile foarte iute, unii sînt însă de părere, că carnea curcilor îngrășate cu nuci are un gust uleios, pentru aceea îndeplinesc îngrășarea lor cu cucuruz sau cu alte nutrețuri. Dela curcă căpătăm carne diferită, așa bună-oară din piept carne albă frumoasă, din șold carne întunecată și tare, care are multă asemănare cu carnea de vită. Curcile de 2 ani ajung de multe-ori o greutate de 20—30 chgr.

Curcile seltatice din America, dela care se trag ale noastre cele domestice, au un cioc scurt și tare, care este roșu și la vîrf de colorarea cornului. Rădăcina ciocului este acoperită cu o peliță de colorare galbină.

Capul, care e foarte mic, și jumătatea grumazului sînt fără pene, avînd pielea colorare vîntă; pe partea din jos a grumazului sînt negei negri, eară în

față albi, între care se află niște perișori negri. Pielea pleșuvă a grumazului este dedesupt foarte moale și este provăzută cu cercei, sub care se află bărbia. La rădăcina ciocului este un adaos carnos, lung de 1½ cm., când curca e liniștită; crește însă, când se supără pe ceva.

La capătul gâtului are un moț de păr dur în lungime de 9—10 cm.

Spinarea e lată și acoperită cu pene tînjite. Sub aceste pene se află fulgi negri. Picioarele sînt puternice și au cele 3 degete de dinainte împreunate cu o peliță fină.

Reghinul.

Prelegeri economice.

(Urmare).

Am arătat, că gunoiul provenit dela cai nu este așa apăsător, ca cel dela vitele cornute; că acela este mai uscat, de oare-ce conține numai câte 70—75% apă și 25—30% materii uscate; că acela se arde de cele mai multe-ori în grămada de gunoiu, dacă nu se amestecă cu de al vitelor cornute, sau dacă nu se udă bărbătește cu must de gunoiu sau în lipsa aceluia cu zăpadă și apă de ploaie; că gunoiul de cal este mai cald, ca al vitelor cornute, dar' nu durează timp mai îndelungat pe agri, ci se descompune și pulverisează; că gunoiul de cal este mai bun în pămînturile mai reci și greoaie și că acela face bun serviciu grădinarilor în resadnițe pentru cultura legumilor timpurii.

Am arătat, că și gunoiul provenit dela oi este mai călduros, dar' e tare sêc și uscat, fiindcă între toate animalele domestice oaia bea mai puțină apă; am arătat, că gunoiul dela oi nu se prea recomandă la cultura spicoaselor, fiindcă une-ori le prea grăbește creșterea și atunci se desvoaltă mai cu seamă în paiu, ear' spicele și grăunțele rămân mărunte și sbărcite; că une-ori și iarba de pe fînațele naturale o arde gunoiul de oaie, cu deosebire pe timp de secetă.

Am arătat, că găinațul paserilor de casă încă e un bun mijloc de gunoie, mai cu seamă pentru cănepă și la cultura unor legumi; că chiar și balegile de om (materile fecali) amestecate în

platformă ar mai îmbunătăți gunoiul; că într'o groapă anume făcută, s'ar mai putè aduna în fiecare economie și câte un compost; că pămînturile mai depărtate de comună, unde nu se poate transporta gunoiul cu carul, din cauza depărtării sau a locului rîu, s'ar putè gunoi cu gunoiu verde, cu țarcul de vite, cu gunoiu din pădure, făină dela fereștriu, sare, gh ps ș. a.

Am arătat, că pentru-ca să crească o plantă are lipsă cu totul de vr'o 14 elemente sau materii; că patru din acestea se compun din aerul atmosferic, precum e: azotul, oxigenul, hidrogenul și carbonul, ear' celelalte 10 se compun din materii minerale, precum e: cenușa, varul, ferul, sarea, pușoasa, soda, nêsipul, fosforul (cenușa din oase), magneziul și clorul; că e de ajuns, ca unul din aceste elemente să lipsească cu totul dintr'un pămînt, ca acesta să poată da rodurile așteptate.

Am arătat, că gunoaiile înșirate până aci se numesc naturale, fiindcă ni-le pregătește mama natură; că afară de acestea se mai află și anumite gunoaii măiestrite sau comerciale, cari se vînd în comerț, precum e salitra de Chili, Guano (gunoiu de paseri), gunoiul de lilieci, ghisimentul, gunoiul provenit dela peștii de mare, șgura lui Thomas (șgura de fer), gunoiul măiestrit ș. a.

Am arătat în sfîrșit, că gunoaiile comerciale toate se cumpără cu bani, de cari plugarii nostri nu pre au de prisos, de aceea să gunoiască numai bărbătește cu gunoiul provenit dela animalele de casă, care, dacă e îngrijit de așa precum am arătat în prelegerea aceasta, plătește mai mult ca cel de cumpărat; am arătat, că Napoleon-cel-Mare, zicea adese-ori în sfatul generalilor sei, că el ar avè lipsă de trei lucruri, ca să poată cuceri lumea, ear' aceste trei lucruri nu erau altele decăt; bani, bani, bani; că în comitatul nostru încă se poate zice după vorba lui Napoleon, că economii au lipsă de trei lucruri mai însemnate, ear' acestea sînt: gunoiu, gunoiu și earăși gunoiu.

III.

În a treia prelegere am arătat, că omul sfîntește locul; că raiul pămîntesc, despre care cetim în Sf. Scriptură,

RIS.

Îl trimise mîsa pe Danciul cel mai răsărit din toți să-i aducă nafură în ziua de Paști. Popa, cum îl vede în biserică: »Ei, dar' tu ce vrei, mē?»

— Sărut mînilor, părinte, ia ho fărîmiță dă nafura să duc bieteii mame.

— Bine, îți dau, — rîspunse popa, — numai de-i putea ține mîna închisă bine până acasă și de înjurat să te ferească Sfîntul.

— Aoleo, părinte, zău pot; numai dă-mi, ca tare mē mai ruga mama să-i aduc ho leacă.

Și popa îi pusè un gîrgăun în mîna și-i făcù semn să plece.

Țiganul o luă la fugă; și de durere înjura de credeai că cerul cade pe el.

Măsa, când îl vîzù de departe gonind așa, crezù că îi e tare foame și-i deschise ușa în laturi.

— Ho, fă, — strigă Danciul amărît, — ho, nu deschide ușa; cască gura, lua-te-ar ciurma, că 'mi-a spart nafura mîna.

se duseră la cărcimă ca să-și iee rămas bun dela oamenii cari se strînseseră împrejurul lor și beură ca să se înveselească; dar' cu toate acestea la urma urmelor plînseseră cu toții.

El își ceruse iertare dela toți, ca nimenea să nu le poarte năcaz. În sfîrșit porniră la drum și se duseră până la podul de peste Siret. Acolo se mai opriră puținel, se îmbrățișară și ear' plînseseră; și pe urmă apucă fiecare pe câte un drum: unul la dreapta și celalalt la stîngă.

Adesea e mai ușor să iai câte o hotărîre mare, decăt să porți urmările. Moșul de când se despărțise de babă, se topia de pe picioare de rămasese ca o umbră de slab.

Când îi întrebai ce mai face, el zicea:

— Nu mai pot să dorm de când nu-mi mai simt baba lîngă mine.

Și rătăcea de colo până colo fără odihnă și căuta mereu ceva ce nu putea găsi.

Peste opt zile află cumcă baba lui e greu bolnavă.

Fără zăbavă inhămă calul la cărucior și porni cât putè calul să-l ducă de repede. Dar' când ajunse în sat, tocmai îi ridicau sicriul... Se duse după ea fără să zică un cuvînt și stătù până o înmormîntă, fără să plîngă. După aceea se întoarse acasă și se culcà...

A doua zi nu se mai sculă: murise!...

Vremea vremui și bordeiul atîta li-se dărimase, încât abia se mai cunoștea trestia învîltoarei... Dar' Alexandri nu da voce nimînui să s'atingă de el...

(Curierul Român).

Carmen Sylva.

că l-a perdut strămoșul Adam pentru neascultare, și-l poate pregăti fiecare econom în grădina și câmpul seu; că raiuri pământesti de acestea se pot vedea astăzi pretutindenea în orașele mai mari pe aleiuri, în anumite parcuri și grădini; că în câmpurile comasate, unde creșterea plantelor în decursul verii e neîntreruptă, încă e mai frumos, ca în cele cu trei câmpuri, unde ogorul anul întreg stă fără de nici o roadă pe el.

Am arătat, că în toate direcțiunile au înaintat și economii nostri: în procurarea de unelte bune pentru lucrarea pământului, de mașini economice în lux ș. a., numai cu cultura plantelor de nutreț, stăm cu deosebire aici în comitatul nostru, tot acolo unde au stat și părinții nostri; am arătat, că plantele de nutreț, pe unde se cultivă, au făcut o întreagă revoluțiune în sistemul de cultură de până acum, că economii restrâng cultura bucatelor și țin mai multe vite și acestea se aleg dintr'un soi mai bun; că economii în loc se mai vândă bucate, vând apoi vite, cari sunt de câte 3—4 ori mai scumpe ca acelea.

Am arătat, că fâneațele naturale nu mai pot împăca trebuințele economilor nostri; că acelea nu se pot cosi într'un an decât odată, sau cel mult de două ori; că și din acelea s'au mai rupt și s'au prefăcut în locuri arătoare; că nici fâneațele naturale, pe cari le mai avem, nu le prea îngrijim cum se cade: nu le mai gunoim cu anii, nu le grăpăm sau să le mai sămănăm măcar cu floare de fân, pe multe locuri, nici niște răchite crescute pe fâneațe nu le lăzuim, nu risipim mușinoaiile de pe acelea ș. a.

Trecând la cultura specială a plantelor de nutreț, am arătat, că între acestea întâietate se cuvine trifoiului roșu; am arătat, că ce recerinte sunt de lipsă la cultura trifoiului; că pământul, în care cultivăm trifoiul, trebuie să fie fost mai nainte în ogor sau cultivat cu plante de sapă, ca astfel pământul să fie cât mai curat de buruieni; că trifoiul se mai poate sămăna și primăvara prin holdele de toamnă; că la un juger catastral se recer 12—15 chlgr. sământă; că cea mai bună sământă de trifoi e aceea, care are formă ovală, culoare galbuie-violetă, să fie scilpicioasă, luncosă și fără nici un miros; că un hectolitr din asemenea sământă, trebuie să aibă o greutate de 81—82 chlgr.; că vnzătorii de astfel de sământuri, trebuie să aibă sacii plumbiți din partea statului, ca să nu mai poată vinde sământa amestecată cu nēsip și alte sămințe de buruieni. (Va urma).

Raport

despre a XI-a expoziție de vite, aranjată de »Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului«, la 4 Noemvrie n. 1900, în opidul Mercurea.

(Urmare și fine).

Grupa III. Junince.

I. Ioan Câmpian, econ.	Mercurea	5 cor.
II. George Fara, econ.		5 »
III. Ioan Rău	Ludoș	2 »
IV. Ana Țerean, econ.	Apold.-inf.	2 »

Grupa IV. Viței și vițele.

I. Maria Beu, prop.	Apold.-inf.	6 cor.
II. I. Muntean, prop.		6 »

III. G. Muntean, măc.	Mercurea	4 »
IV. N. Presecan, prop.		4 »
V. I. Heljiu, econ.		3 »
VI. I. Fleșer, econ.	Apold. inf.	3 »
VII. I. Bunea, econ.	Mercurea	2 »

Grupa V. Berbeci.

I. D. Ivan, prop.	Apold.-inf.	10 cor.
II. M. Popa, econ.		6 »
III. D. Oltean, prop.		5 »
IV. N. Bozdog, econ.		5 »

Grupa VI. Oi.

I. I. Suci, prop.	Apold.-inf.	10 cor.
II. I. Dobre, econ.	Rod	6 »
III. Moise Bârsan	Apold.-inf.	3 »
IV. Moise Fleșer	Mercurea	3 »
V. Nicolae Oprea	Apold.-inf.	3 »
VI. Nic. Stănase, ec.		3 »
VII. I. Fleșer, prop.		3 »
VIII. I. Beu, prop.		3 »

Grupa VII. Noatini și noatine.

I. Ioan Noicu, econ.	Rod	6 cor.
II. Mateiu Fleșer, econ.	Mercurea	2 »
Suma: 200 cor.		

Recapitulând: în grupa I. s'au premiat 25 proprietari cu suma de 134 cor. ear' în grupa II. s'au premiat 13 esponenți cu 72 coroane, în total 147 esponenți cu 206 coroane.

Împărțirea premiilor a urmat în curtea băncii române, fiind prezenți peste 100 economi, apoi numeroși inteligenți, din loc și din ținut. Președintele a deschis premiarea însași prin o prea frumoasă vorbire asupra foloaselor ce economii le vor avea nișuind tot mai mult spre îmbunătățirea rasei de vite și peste tot spre o mai rațională procedură în economie, făcând tot mai mult loc economiei de vite și nutrețurilor măiestrite, cari fac posibilă pe aceeași moșie ținerea de vite mai multe ca înainte de cultivarea acelor nutrețuri, și hrănirea mai bună a vitelor.

Economii și-au arătat deosebita plăcere și mulțumire față de comitetul reuniunii pentru aranjarea acestei expoziții în mijlocul lor, căci cei cari n'au câștigat și nu s'au îmbogățit cu premii, s'au îmbogățit cu frumoase cunoștințe economice, pe cari aplicându-le în economia lor, în scurt pot dobândi cu mult mai frumoase sume, decât pentru modestele premii, ce aici s'au împărțit.

Lucrarea reuniunii pe acest teren prețios, a fost apoi viu apreciată și recunoscută în vorbirile ținute la masa comună ce a urmat după premiare, și »Reuniunea română agricolă din Sibiu«, încurajată și de aceste sincere recunoștințe, își va câștiga încă mulți titli la recunoștința poporului, urmând cu frumoasa activitate, ce până acum a dezvoltat o.

Orăștie, Februarie 1901.

Ioan Moța m. p.,
secretarul juriului.

SEATURI.

Ghete de lac, ca să rămână scilpicioase nu e bine să se ungă cu unt de lemn, ci să se curețe cu o cârpă udă și dacă sau uscat să se frece cu o felie de ceapă după ce se șterg bine cu o bucată de postav. Astfel ghetele de lac rămân tot scilpicioase.

Spălarea ciorapilor de lână. La aceasta se folosește ammoniac subțiat cu cantitatea înzecită de apă. Ciorapii se înmoaie în această apă, se freacă și bat și earăși se înmoaie, repetind procedura asta de câteva ori. În fine se clătesc în apă rece și se usucă. Lâna își va căpăta elasticitatea de mai nainte și spălându-i astfel nu intră de loc, nu se strimtează.

Știri economice.

Durata scutirii de dare a viilor. Relativ la chestiunea aceasta dispun mai multe legi, din care cauză și există multă confuziune și neînțelegere. Pentru clarificarea chestiunii trebuie distinse viile nimicite de viile nou plantate pe terenuri, cari mai nainte aparțineau altor culturi, d. es. au fost arătură sau pășune. I. Viile nimicite și replantate sunt scutite de dare: a) dacă nu filoxera le-a nimicit, timp de 6 ani; b) ear' dacă s'au nimicit prin filoxeră, timp de 10 ani. Viile nimicite prin filoxeră și nereplantate sunt scutite de dare timp de 6 ani. II. Viile nou plantate sunt scutite de dare: a) dacă s'au plantat cu viță americană originală, timp de 6 ani; ear' cele plantate cu vițe altoite timp de 10 ani; b) terenurile plantate cu viță indigenă sunt scutite de dare — dacă solul este nēsipos — timp de 6 ani; pe când dacă solul nu este imun, atunci scutirea de dare n'are loc.

Curs de viierit. Și în anul acesta se vor ține cursuri pentru cultura viței de viie. Cel de primăvară va începe în 19 Aprilie. Învțătorii primiți la aceste cursuri primesc un ajutor de 120 cor., dacă și vor înainta rugărilor prin inspectoratele școlare până la 19 Aprilie n. Cursuri vor avea loc în Aiud, Diószeg (Bihor), Ménes, Szt.-Endre, Tapolcza, Pojun, Tarcza și Eger.

Curs de pomărit pentru învățătorii populari în Mediaș. Administrația reuniunii economice săsești ardelenne deschide un curs practic de pomărit pentru învățătorii populari, în timpul dela 29 Aprilie până la 4 Maiu a. c., în Mediaș. Conducătorul cursului este dl. grădinar suprem L. Fischer. Vor fi primiți 20 participanți, și anume: în linia primă acei învățători, cărora le este încredințată conducerea grădinii școlare. Participanții primesc un diurn de 1 cor. 20 bani. Petițiunile sunt a se înainta până la 15 Aprilie numitei administrații (Oberverwaltung des sieb.-sächs.-Landwirtschaftsvereines in Hermannstadt, Gr. Ring 19).

Ar fi de mare interes să participe la acest curs și învățători de ai nostri. Firește, că de diurn pentru noi nu poate fi vorba. S'ar afla însă mod de a fi ajutați oare-cum și învățătorii nostri participanți, fie din fondul școlar, sau bisericesc, ori din cassa alodială sau școlară din alte isvoare. Pentru primire ar fi bine, credem, să se facă pașii de lipsă din partea consistoarelor.

CRONICĂ.

Hirotoniri. Sâmbătă în 23 Martie n. a fost hirotonit din partea I. P. S. Sale arhiep. și metropolitului Ioan Meșianu de preot clericul Pantalimon Naștea, ales paroch în Perșani, ear Duminecă George Felea, ales paroch în Ciuruleasa.

— Duminecă, în 24 Martie n. au fost chirotoniți în Blaj întru preoți clericii absoluți: *Ioan Pop*, dispus administrator parochial în Vamoș Odriheiu, distr. Ibașfalău; — *Ioan Popeneșiu*, în Veneția inferioară, vic. Făgăraș; — *Ioan Coc*, în Mogoș-Bârlești, districtul Alba-Iulia; — *Alexandru Gligor*, în Andrașfalău, districtul Murăș; — *Vasile Șerban*, în Alma-mică-săsească, districtul Ibașfalău; — și *Mihail Piroșca*, în Bözöd-Ujfalú, distr. Odorheiu.

Coroane eterne. Presbiterul *George Felea*, ales paroch în Ciuruleasa (tract. Abrud), din prilejul chirotonirii de presbiter, dăruiește întru vecinica pomenire a răposaiților sei părinți regretații *George Felea*, fost paroch în Ciuruleasa și *Sofia Felea n. Sicoș*, fondului «*Asilului*» creat de «*Reuniunea română de înmormântare în Sibiiu*» suma de 3 coroane, ear fondului «*veduvelor și orfanilor mese-rișilor români*», creat de «*Reuniunea sodalilor români din Sibiiu*» 2 cor.

La fondul de 20 bani, pentru acquirarea unui local cu hală de vânzare pe seama «*Reuniunea sodalilor români din Sibiiu*», d-șoara *Maria Ciuruga*, inv. în *Sibiel*, a contribuit cu suma de 9 cor. 40 bani încasați dela următorii: Domnișoara *Maria Ciuruga*, învățătoare 1 cor.; familia notarială *Hățiegan* 1 cor.; d-șoara *Maria Popescu* 1 cor.; dl *Ioan Dobrota*, învățător 40 bani; dl *Viorel Tit Popoviciu* 20 bani; d-na *Maria Popoviciu* 20 bani; dl *Constantin Bucșan*, propr. 1 cor.; dl *Ioaneș Petra*, propr. 1 cor.; Doamna vęd. *Maria Pau*, născ. *Stroia* 1 cor.; dl *Ioan Bârs*, fost cassar 20 bani; doamna *Opreana Bârs* născ. *Hămbășan* 20 bani; dl *Ionel Bârs* 20 bani; domnul *Teodor Bârs* 1 cor.; doamna vęd. *Ana Bârs* născ. *Pau* 40 bani; dl *Daniel Bârs* 20 bani; dl *Dumitru Bârs* 20 bani; *Raveca Bârs* 20 bani.

— Mai departe din prilejul plantării altoilor, dăruieți de «*Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiului*» membrilor din «*Apoldul-român*», s'au mai făcut următoarele contribuiți cu câte 20 de bani dela următorii domni: *Dem. Comșa*, profesor; *Victor Tordășianu*, referent cons.; *Fabiu Toma*, absolvent al academiei economice din *Ungarisch-Altenburg* și angajat în serviciul domeniului coroanei din România (Sibiiu); *Demetriu Orăștian*, învăț.; *Eudochia Orăștian n. Nicoară* și copiii acestora: *Dumitru*, *Ana*, *Nicolae*, *Ioan*, *Măriuța*, *Elisaveta*, *Ilie* și *Iacob Orăștian*; *Susana Orăștian n. Greavu*, preoteasă; *Mărioara Orăștian*, jună; *Ioan Orăștian*, paroch; *Nicolae Orăștian*, econom; *Nicolae Orăștian*, subprimar; *Ana Orăștian n. Beju*; *Nicolae* și *Veta Orăștian*; *Iacob Beu*, proprietar; *Ana Beu n. Orăștian* și fiicele: *Elisaveta*, *Ana* și *Paraschiva Beu*; *Ioan Beu*, primar; *Maria Beu n. Iuga* și copiii lor: *Ana*, *Maria*, *Elisaveta*, *Ghiță*, *Ilie* și *Ioniță Beu*, toți din *Apoldul-român*; *Ana Comșa*, *Petru Comșa*, *Paraschiva Comșa (Seliște)*, ear «*Insoșirea de credit sâtoască sistem Raiffeisen din Apoldul-român*» 1 cor.

Convocare. «*Reuniunea învățătorilor ort. rom. din ppresbit. Mercuriei*» își va ține adunarea generală *Mercuri*, în 4/17 Aprilie a. c., în localul școlii române din *Apoldul-de-sus*. Inceputul la 9 ore a. m.

Întru mărirea lui Dumnezeu. Domnul *Valeriu Dăianu*, notar comunal în *Mihalț*, a dăruit sfintei biserici 2 sfeșnice în valoare de 60 coroane și 1 cruce de 20 cor. D-zeu să-i răsplătească după vrednicie.

Apariție tristă Din *Nucet* primim știrea întristătoare, că mai mulți *Români* în cea mai frumoasă vîrstă, se pregătesc a-și părăsi vatra strămoșească, voind să emigreze în America. Atragem atențiunea inteligenție noastre de pretutindeni, să lumineze poporul și să-l abată dela gândul emigrării. Să-i aștepte munți de aur în America și totuși nu-i oa patria străbună. Dar' și în America muncă grea și miserie întălesc cei emigrați; mulți pocăiți s'ar reîntoarce bucuroși acasă, dar' n'au cu ce, și astfel se prăpădesc pe acolo. Să nu asculte poporul nostru de înșelători! Mormintele părinților să-i rețină dela pasul atât de fatal și nenorocit.

Îndorēt din Brasilia. 129 emigranți din comitatul *Maramurșului* au sosit zilele acestea din *Brasilia* prin portul *Fiume la Budapesta*. Seduși de niște agenți blăstemați, ei și-au părăsit țara, vînzîndu-și averea. Negăsind de lucru în *Brasilia* au fost siliți să se întoarcă ca vai de ei acasă.

Două reuniuni române în Panciova. Se anunță, că la inițiativa neobositului preot *Ioan Stroca*, în *Panciova* se va înființa o reuniune română de cântări și o reuniune a femeilor române din *Panciova*. Lucrul e în curgere și în curînd statutele se vor înainta ministrului pentru întărire.

„**Legiuitor hoț bun și de furci**”. Procurorul-suprem din *Cluj* a cerut zilele trecute încuviințare dela dieta din *Budapesta*, ca să poată începe acțiune penală în contra unui *Ungur*, care a îndrăznit să offenseze în mod brusc marele sfat al țării. *Kulosár Simon* se chiamă individul cu pricinu. El se prezentase cu o fată de 18 ani și cu un tiner la notarul - matriculant, ca să îndeplinească formele de lipsă pentru încheierea căsătoriei. Dar' cum matriculantul a voit să se țină strict de prescripțiile legale, cerînd toate documentele trebuincioase — și cum jupânul *Kulosár* se cam grăbia, își perdă răbdarea și-și descarcă necazul prin următoarele vorbe senzaționale: «*Hoț a mai fost și cel-ce a făcut legea asta*». Ear' când notarul îl provocă la ordine, o spuse și mai îndesat: «*Bun de furci este cel-ce aduce o astfel de lege*».

Cutremurul de pământ în România. Din cauza cutremurului de pământ ce s'a simțit *Duminecă* în *București*, una din cele două mari statui așezate la fațada palatului de justiție, care reprezenta «*Fortuna*» și era opera sculptorului *Vasilescu*, a căzut și s'a sfărmat. Nu s'a întîmplat nici un accident de persoane, din fericire, fiind sîrbătoare și nefiind nimeni pe treptele scării dela intrare.

O scenă care a impresionat mult pe cei de față, s'a petrecut în biserica *Brezoianu*, pe când se oficia sfințirea acestei biserici.

Pe la ora 9 și un sfert preotul tocmai pronunța cuvintele: «*Cine este acela împăratul mării?*»

De-abia s'afîrșise de rostire această întrebare și se produse cutremurul.

Un fior rece a trecut prin sufletele dreptredincioșilor. Mulți au început să se închine, alții au căzut în genunchi.

La catedrala *Sf. Iosif dreptredincioșii* au suferit o panică grozavă.

Cutremurul a durat 59 secunde.

Direcțiunea lui a fost dela *S. E.* la

N. V.

În Iași și în mîndul *Moldovei* cutremurul nu s'a simțit de loc. S'a simțit la *Brăila*, *Constanța* și mai în toată *Muntenia*.

În capitală cutremurul a pricinuit numeroase pagube. Asemenea și în mai multe părți din provincie.

Cutremurul, care a început în *Italia* și *Peninsula-Balcanică*, a fost simțit și la noi prin *Bănat* și *Transilvania* de meazăzi, cauzînd pe alocurea pagube la zidiri.

Povestea unui taur. Toate țirgurile din *Bănat* știu, că vitele cele mai frumoase le espun spre vânzare *Jidovinenții*. Câștigul principal al lor 'și-l agonisesc dela viticultură. Pentru procurarea vitelor de prăsilă rischează mult, dar' apoi și spesele mari ce le au, îndeosebi cu procurarea vitelor de prăsilă, li-se răsplătesc însutit. Până acum comuna 'și-a procurat vite de prăsilă dela stațiunea economică din *Mezőhegyes* și dela privați, alegîndu-și taurii cei mai frumoși fără considerare la prețul lor.

Acum însă fibirul *Bocșei-montane* întovărășit de veterinarul jidan *Székely Lipót* (înainte de maghiarisare nu se știe cum l-a chemat) a început a prevedea nu numai *Jidovinul*, ci și alte comune din cerc ou tauri procurați de dinții. Așa la țirgul de tauri ținut în *Lugoj* ne-a impus cu forța și nouă *Jidovinenților* un taur, nefiind plenipotențiat de comună cu cumpărarea taurului. Vîzînd poporul taurul sosit în stațiunea căii ferate din loc, a cerut ca primarul să-l înapoieze trimitătorului, ceea-ce primarul nu a cutezat să facă avînd ordia telegrafic dela fibirul, că pe responsabilitatea lui (a fibirului) să-l primească. Indignarea poporului e mare. Convocîndu-se reprezentanța comunală a deciz unanim, că fiind taurul procurat fără știrea comunei, și necorespunzînd dorinței comunei fiind prea ticălos — să nu fie primit. Afacerea a fost arătată ministrului pe cale telegrafică, dar' până astăzi nu ne-a învrednicit de nici un răspuns. Mare interes trebuie să aibă și fibirul *Bocșei* pentru înflorirea economică a cercului său! Observ, că taurul e procurat de vestitul grajd al domnului *Asboth* președintele sedriei orfanale din *Lugoj*.

«**Și-a ucis bărbatul**». De-ună-zi se prezentă cătră seară în casa unei femei din *Holici* (comitatul *Neutra*) un străin, rugîndu-se să-i dea sălaș peste noapte. Femeia se învoie. Înainte de-a se culca, îi dete străinul un pachet, ca să-l grijească până dimineața, și apoi se culcă, adormind curînd, fiind foarte obosit. Dorința de-a vedea, ce e în pachet, n'o lăsa pe femeia în pace și după-ce vîzî pe străin adormit, desfăcî pachetul, în care află o sumă mare de bani. Baniii ispitindu-o, o îndemnară la o faptă grozavă, ca să se poată face stăpînă pe ei: luă un topor și omori pe nefericitul. Când voi să-l tîrască afară, se uită mai de aproape și recunoscu în el pe bărbatul ei, care plecase de mulți ani la *America* și acum se reîntoarce acasă cu banii cruțați din munca lui. Femeia, jumătate nebună, s'a dus singură la judecătorie, unde 'și-a mărturisit fapta.

Din statistica lui Ianuarie. În prima lună a acestui an s'au încheiat 19040 căsătorii (cele mai multe dincolo de *Dunăre*, cele mai puține în *Ardeal*), s'au născut vii 58.509, morți 1276 copiii (cei mai mulți născuți dincolo de *Tisa*, cei mai puțini în *Ardeal*), morți au fost 50.482 (cei mai mulți dincolo de *Tisa*, cei mai puțini dincolo de *Dunăre*). Sperul poporațiunii e deci de 8027 suflete. În comitatul *Sibiiu*, *Tîrnava-mare* și mică, *Bistrița-Năsăud*, *Făgăraș*, *Solnoc-Dobâoa* și *Turda-Arieș* au fost mai mulți morți ca născuți. Dintre cei morți sînt 6378 jertfe ale ofitei.

Promoțiune. Sâmbăta trecută în 23 Martie a. c. a fost promovată de către universitatea din Budapesta la gradul de Dr. juris dl Victor Porușiu, fiul dlui preot Aureliu Porușiu din Dezmir.

Binefacători. Pentru sf. biserică din *Mihesul-de-Câmpie* protopresbiteratul Turda au făcut daruri următorii creștini evlavioși: Ana Crișan a cumpărat o icoană a *Preacuratei cu 30 coroane*, *Arsente Fisculean una cu 10 cor.*, *Partenie Moldovan doi praporași cu 40 cor.*, *Toader Cenau o cădelniță cu 24 cor.*, *Victoria Seulean a pregătit o perdea la ușa din mijloc a altarului, care valorează 20 cor.*, *Toader Sălăgean a pregătit 2 rude pentru prapori în preț de 6 cor.* *Suma totală 130 cor.* Deu Dumnezeu ca și alții urmând pilda acestor creștini binefacători să poată săvârși fapte bune. *Teodor Bloncha.*

Omor. Ioța Cioban era prieten bun cu flăcăul Alexandru din Voitec (Bănat). Din prilejul unui schimb de cai se certaseră și de atunci o ură mare elocotea în inimile lor. Dumineca trecută, întâlnindu-se, Ioța a străpuns cu cuțitul pe fostul lui prieten. Ucigașul e prins.

Mersul timpului. După prorocile lui Falb, care a cam nimerit mersul timpului în luna Martie, avem să ne așteptăm în Aprilie la următoarele: La început ploii, apoi timp mai uscat, ploii întinse, timp uscat, ici-colea ninsori, apoi creștere moderată a ploilor cu manifestațiuni electrice.

Român bănățean — proroc arab. Un doctor Alexandru Popovici, care călătorește acum prin Sahara în Africa, a dat în Gebel-Ba-Rezal de un călugăr arab, numit *Ali-Mustafa*, vestit între Arabii de acolo ca proroc și medic. Când i-a spus aceasta că e din Ungaria, prorocul l-a poftit în peștera lui, unde a început să-i vorbească — foarte stricat, de altminterne — ungurește. Popovici mirat îl întreabă, de unde cunoaște limba aceasta? Atunci *Ali-Mustafa* i-a spus următoarele: Sunt Iacob Turcu, născut în Oravița la anul 1797. Până la vârsta de 34 ani am trăit acolo ca văpsitor. Am vrut să mă însor, dar tatăl meu nu s'a învoit. Supărat am trecut în România, la Tîrgu-Jiu, unde făcând cunoștință cu oficeri turci, am intrat în armata turcească. Am luat parte la multe lupte, am ajuns pașă, m'am căsătorit și am avut doi copii. În călătoriile mele am ajuns la Tripolis, unde mi-a murit nevasta și copiii. De aici am pătruns în pustiul Saharei, unde am descoperit niște vechi scalde romane, numite *Aquae Hercules*. Numele acesta mi-a adus aminte de Băile-Herculane dela noi și m'am hotărât să rămân aici, unde sunt și acum.

Regele și darea pe câni. În Grecia încă s'a introdus darea pe câni. De aici mare supărare pe popor. Mângâiați s'au simțit însă mulți, când au auzit, că cel dintâiu pedepsit pentru neanunțarea cânilor la primărie a fost — regele. Diregătorii curții își uitaseră să facă aceasta și fiind și regele supus legilor, a pățit-o.

Un preot harnic. Din Cheșeu ni se scrie: În comuna noastră avem de 10 ani preot pe Elie Centea, care în acest restimp au făcut lucruri vrednice de laudă.

Pentru biserică, care era o ruină la loc nepotrivit, a cumpărat dela Gr. Eszterházy cârcima și grădina din mijlocul comunii. El au adus întâiu peatra ea să ne dea pildă, au cumpărat dela un proprietar ungar proprietatea, au vîntut estravilanul la poporeni, ear' curtea și grădina, care valorează 5000 fl.

au rămas numai cu 450 în sarcina bisericeii. Cele vechi le-a vîndut cu 3800 fl.

Biserica, fără păreche în frumsețe pe valea Șomeșului, care s'a sfintit cu multă pompă în toamna trecută, a împodobit-o d-na preoteasă cu un lustru de 80 fl., o icoană pe altar de 20 fl., ear' școalei i-a dăruit un clopot de 20 fl din al seu.

Sub stăpânirea acestui preot în comuna noastră nu s'a putut incuiba străin.

Cu aceeași activitate frumoasă și-a împodobit și păstoria de 15 ani a comunei Chinești.

Dar' fiind activitatea lui opăcitoare pentru planurile rele ale unor oameni neiuibitori de Dumnezeu și casa lui, acestia în frunte cu S. Bojor și Nicolae Haragoș au trimis cu pără fără nici o cauză dreaptă la episcop în Gherla de 2-ori deputații. Comisarul episcopesc, M. Sa Giorgiu, canonic eșind în mai multe rînduri nu a putut constata decât zelul preotului în toate afacerile bisericiceii.

Toate dovezile au fost zădarnice, căci cei întunecați la suflăte se declarară, că dacă nu li-se face pe voie numai decât se varsă sânge.

Atunci preotul amenințat declarând trecutul seu de 26 ani ca slujitor în via domnului cu mult mai cinstit decât ca să se verse sânge pentru el, abzice.

Acestea le aducem la cunoștința fraților nostri dela sate rugându-i să cinstească pe preoții lor, căci acestia sînt cei dintâiu apăreători ai nostri, ear' neavîndu-i, pe ei se va implini zisa sf. scripturi:

»Bate-se-va păstorul și se va risipi turma« și »perirea ta din tine Israile«. Pentru poporeni: *Ioan Boldor, Constantin Boldor, Bojor Petre.*

Școală străină. Despre modul, cum sînt tractați băieții nemaghiari în școlile străine, ne lămuresc bine și întemplările următoare: Un tînr învătător a fost numit într'un sat slovacesc. Ca să se arete vrednic »patriot« în ochii stăpînitorilor sei, începea în fiecare zi învătămîntul cu întrebarea »Ce ești?«. Și tînrul Slovacel răspundea »*Ja sem slovenschi!*« (Eu sînt Slovac). Barbarul îl lovia atunci cu pumnul în față răgnind »*Ti si majarschi!*« (Tu ești Maghiar!) Dacă întrebă însă pe jidanașul Karfunchelstein, acesta îi răspundea »*Ja sem majarschi!*« (Eu sînt maghiar). Și mult îl lauda pentru asta. În felul acesta, bătînd fără milă pe bieții băieți, i-a făcut, ca după 3 săptămîni să răspundă fiecare ca e Maghiar(?). — La Sîrbi n'a isbutit un alt luminător(?) de felul acesta. Un băiat de Sîrb avea să declameze poesia »*Büszke vagyok, hogy én magyar fiú vagyok*« (sînt mîndru că sînt fiiu de Maghiar). Ei, dar' Sîrbul n'a vrut să zică odată cu capul *magyar* fiu, ci zicea tot *szerb* fiu. L-a înjurat învătătorul cum numai Ungurii știe să injure, l-a bătut, dar' toate au fost înzădar. Bravo băiat de Sîrb! Morala: Acei părinți, cari din nefericire sînt silți să-și dea copiii la școlile străine, să nu uite, că sînt datori înaintea lui Dumnezeu și a națiunii lor, ca pururea viu să țină în inima copiilor lor simțemîntul național.

O căsătorie nostimă. În comuna Groholec din Polonia s'a încheiat zilele trecute o căsătorie foarte ciudată. Un bătrîn de optzeci de ani a luat de nevastă o fată de optzeci de ani. La nuntă au fost invitate vre-o două sute de persoane, între cari: 14 fii, 63 nepoți și 39 strănepoți de ai »nairelui«. Fericirea noiei părechi din nenorocire n'a durat multă vreme, căci noul »insurăt« așa de bine și-a petrecut la nuntă, încât a doua zi a murit.

În Panteon. Zilele aceste va apărea la institutul nostru »Tipografia« cartea: *În Panteon*, Mormintele marilor nostri bărbați dela 1848/9, de directorul ziarului nostru, dl *Silvestru Moldovan*. Cartea are 2 adnexe și va fi împodobită cu mai multe ilustrațiuni.

Altă panamă la Arad. La Arad au fost defraudați până acum banii statului și banii comitatului. Acum se anunță, că și în casa orașului Arad s'au descoperit mari neregularități și lipse de bani. Bănuială cade asupra controlorului *Mahelka*, care este îngropat în datorii și care de vre-o câteva zile și-a pierdut urma. Primarul l'a suspendat din oficiu.

Congrua pentru primul cvartal al acestui an se va plăti, conform deciziunii ministeriale, tuturor preoților necatolici înainte de sf. Paști.

Tuturor le este cunoscut, că semințele de economie și de grădini ale lui Mauthner produc de trei-ori mai mult ca alte semințe. Escelente sînt indeosebi semințele de napi împregnate cu marca firmei »Sternmark« și sînt a se deosebi de altele contrafăcute. Se pot cumpăra dela firma Mauthner în Budapesta.

Veacul nostru nervos produce însuși mijloacele, prin cari să modereze ruinătoarea vîntătoare după câștig și înaintare. Între cele dintâiu mijloace de felul acesta e de a se număra *cafeaua Kneipp* de maltă a lui *Kathreiner*, care formează un adaos prețios pentru sănătate la orice altfel de cafea. Cafeaua aceasta îmbunătățește mult cafeaua obicînită nu numai cu privire la gustul și aroma ei, dar' și din punct de vedere sanitar. Ea poate fi folosită chiar și singură, avînd în urma extracțiunii de cafea, ce i-s'a adăos, gustul cafelei obicînite. Veritabil e însă numai fiind cumpărată în pachete cu marca de apărare »Părintele Kneipp« și cu numele »Kathreiner«.

Concurse bisericicești și școlare. Arhidieceasa gr.-cat. Blaj. Parochia Cașva, distr. protop. Reghin. Emol.; casă cu 5 încăperi, grajd, șură, șopru, pivniță și coteț. Porțiunea canonică 5 jug. 1275° arător, 13 jug. 675° fînaț, drept de pășunat pentru 6 vite, 33 jug. 645° pădure. Lectical dela. 200 familii, câte 8 cupe cucuruz și o zi de lucru. Venitele stolare îndatinat. În filia Glajerie, lectical câte 2 coroane dela 50 familii, 5° lemne și stolă îndatinată. — Parochia Ciștelec, distr. Catina, cu următoarele beneficii: casă parochială cu 3 încăperi, culină de vară, staul și șură. Porțiune canonică 36 jug. Lectical câte două zile de lucru dela 110 familii. Stola îndatinată. Terminul concursului e 15 Aprilie n. 1901.

Arhidieceasa gr.-or. Sibiu. Parochia cl. III. Oarda-de-jos, protopresbit. Alba-Iulia. Terminul 4 Maiu n.

Știri mărunte. Odăile încălzite puse la dispoziția oamenilor sîrmani din Viena au fost folosite din 15 Nov. anul trecut până în 15 Martie a. c. de 1 milion 180 de oameni, ca mai mulți copii. — Guvernul german a trimis 300 mii sticle de bere soldaților sei din China. — În Franca au fost în săptămîna trecută în multe țiuturi ninsori mari și ger.

Conștiențioasă. Anico, vezi dacă va da laptele în foc, că eu mă duc în pivniță. După cîtva timp: »Mamă, poți veni, că nu mai e de loc lapte în cratiță!«

Știri din piață. Sibiu: Grâu hl. cor. 10—10 60; sâcară 8—8.80; orz 8—8.40; ovės 5—6.30; cucuruz 6.40—7 60; cartofi 2 80—3 20; fasole 10—11; ouă 10 buc. 40—50 bani.

Medias: Grâu hl. cor. 9—10; sâcară 9—10; orz 7—8; ovės 4 50—5; cucuruz 6.70—7; cartofi 3—3 50; fasole 9—10; mazere 8.50—9; ouă 6 bucăți 20 bani

Făgăraș: Grâu hl. cor. 10—11; sâcară 7—7.70; orz 6—7; ovės 4 50—5; cucuruz 7—8; cartofi 2 20—2 40; fasole 8—9; mazere 8—12; ouă 7 buc. 20 bani.

Oradea-mare: Grâu maza metrică cor. 13 80—14 20; sâcară 13—13.40; orz 11.60—11 80; ovės 11.20—12.80; cucuruz 10 20—10 80; mazere 38.—; linte 42.—; fasole 16 20.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

Cisteiul-ung. Scrisori nesubscrise cu numele adevărat nu publicăm. În privința băiatului adresați-vă la consulatul austriac din Ploesti. Pentru taxele prea mari adresați-vă în mod cuviincios la prea veneratul consistor din Blaj.

Fizes-Barbura. Credem, că e mai bine să așteptați întâiu rezoluția P. V. consistor și dacă atunci rămâneți nemulțumiți, bucuos vă publicăm plângerea.

Dni Irimie Pop, Arki. Cartea de stupărit costă 70 b., prăsierea pomilor 60 b. Pentru vii nu se află mai mic, dar' am publicat în anii trecuți în »F. P.«

Dni Ioachim Pop. Din poezie numai primele versuri sînt ale Floriilor, celelalte vorbesc despre patimile Domnului, întemplate după Florii. — La miliție capătă conspectele dela autoritățile politice, cari ele schimoseasc numele, deci cei din armată, cari fac numai poltică împărătească, nu sînt vinovați.

Ab. 534 Prisaca. Semințele dela Edmund Mauthner, Budapesta. — La noi capeți »Prăsierea pomilor« de Nic. Albani cu multe ilustrațiuni. Prețul 30 cr.

Dni Elisie Moga. Dacă aveți vre-un cunoscut în Seliște, adresați-vă aceleia, dacă nu, îndreptați-vă cătră dl Constantin Criștiu, inv. acolo, care vă va lămuri, credem, cu plăcere.

Dni S. Ștefu, Mureș-Dece. La inserate trebuie plătit 1 cor. pentru o publicație.

Dni Nic. Miclăuș. Ai drept să fi scutit de dare, dar' nu te poți opune, până n'ai hotărîre dela dir. finanțială. Fă încă odată întrebare acolo. Pentru fer adresează-te lui S. Wagner, fabrică de ferării, Sibiu, Heuplatz.

Dni Ioan Stanciu, ab 1451. Dacă n'a fost de mai înainte drum bătut, are drept.

Dni C. Folea Cârț. A sosit prea târziu. *Roșia de-Șecăș.* În numărul viitor de sigur.

Pentru redacție și editură responsabil: Andreu Baltes. Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni: Josef Marschall

Cognac,

vin destilat, curat și veritabil cognac de Nagy-Körös, cel mai bun product al țării; se poate căpeta la

Iosif Fabritius

[22] 8—3 în Sebeșul-săseșc

Portretul

lui

Dr. Gregoriu Silași

lucrat după o fotografie, tipărit pe carton fin, în mărime de 24×32 cm. îl trimite francat pentru 30 bani.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni

8 medalii de aur.
19 medalii de argint.

Fluidul lui

Marca șerpe.

Dovedit de mult timp ca mijloc bun cosmetic (frecare) pentru întărirea vinelor și mușchilor corpului omenesc.

Prețul:

1/2 flacon cor. 2.—

Veritabil numai cu ma ca de mai sus se capeta în toate farmaciile drogueriile.

[224] 13—15

Deposit principal:

Farmacia cercuală, Korneuburg lângă Viena.

8 medalii de aur.
19 medalii de argint

Kwizda.

Fluidul turiștilor

Folosit cu succes la întărirea și recăștigarea forțelor după ture mari din partea turiștilor, bicicliștilor și călăreților.

Prețul:

1/2 flacon cor. 1.20.

Veritabil numai cu ma ca de mai sus se capeta în toate farmaciile drogueriile.

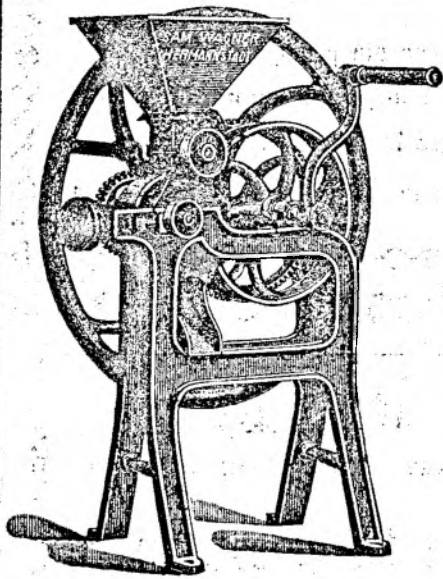
[224] 13—15

Deposit principal:

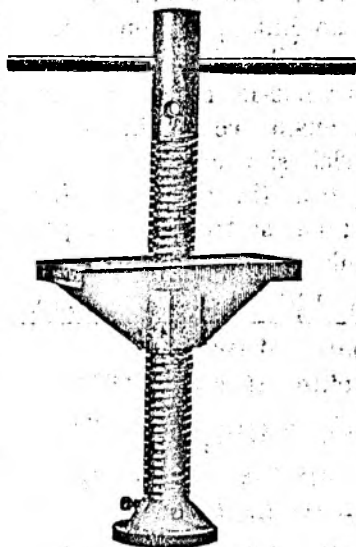
Farmacia cercuală, Korneuburg lângă Viena.

Marca de text, eticheta și embalagiul scutite prin lege.

Marca de text, eticheta și embalagiul scutite prin lege.

Moară de zdrobit.

Fus pentru piua de uleu.

Cele mai bune și mai escelente
mori de zdrobit
simburi de bostani, in, mac, etc.

precum și

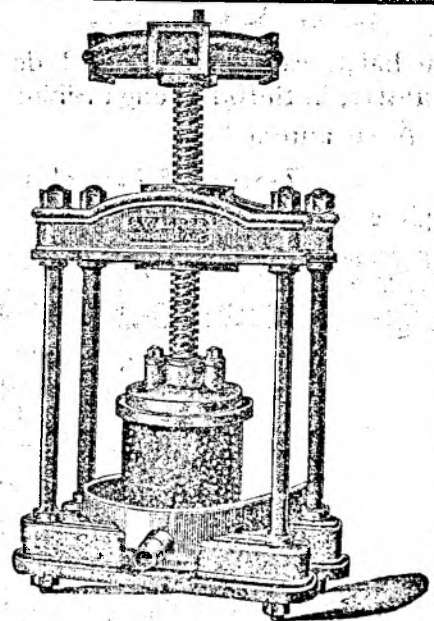
[20] 5—6

piuă de uleiu

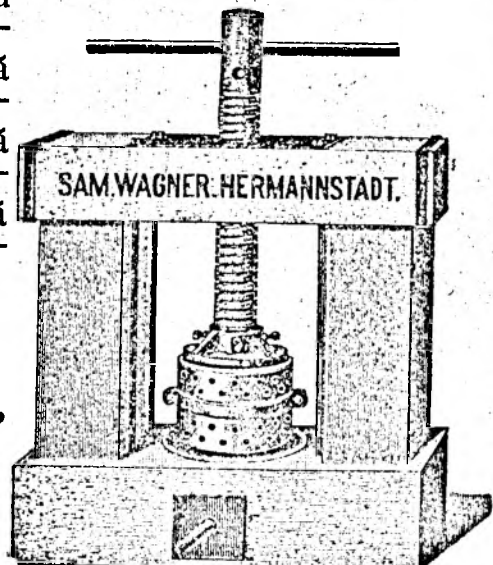
de construcția cea mai solidă din fer sau lemn, apoi fuse singurateice pentru piuă de uleiu și alte recuisite pentru producerea de uleiu de masă liferează cu prețurile cele mai ieftine și pe lângă cele mai avantajoase condițiuni de plată

Sam. Wagner,

prima turnătorie de fer, Sibiu,
fabrică de mașini și unelte agricole,
atelier de mori și prăvălie de fer,
Sibiu, Piața de fân nr. 1.

Piua de uleiu, întreagă din fer.

Piua de uleiu, întreagă din lemn.

Andrei Baltes

Declarație.

Eu Ioan Severin, din Rășinari, declar, că ori-cine va mai da dela datul acestui anunț ceva femeii mele Stana, născ. Ioan Giurenlet, fie pe datorie, fie într'alt fel, fie beuturi spirtoase, fie altceva, nu se poate aștepta la nici o plată. De asemenea voi urmări pe cale legală pe toți cei-ce vor primi dela ea obiecte sau bani. [26] 1-2

Altoi de 2-3 ani,

soiu nobil, crescuți frumoși, se vând ieftin la [28] 1-1

Heinrich Drotleff,

școală de pomărit în ville Sibiiului.

Casă de vânzare.

În **Orăștie** este de vânzare, din cauza mutării, pe lângă condițiuni ușoare (capitalul necesar 850 fi), în strada cea mai umblată o **casă**, care are licența de trafic și beuturi, constătătoare din 3 odăi, bucătărie, cămară și localitate pentru cârcimărit, numeroase edificii economice, curte mare, grădină mare de pomi etc. [27] 1-2

Adresa o spune administrația.

Se caută

un băiat, ca **învățacel** de pânzar, în **Seliște**, lângă Sibiu.

A se adresa la

Ioan Hurdu,

[23] 2-2

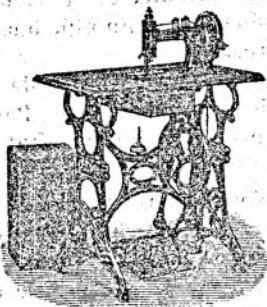
în **Seliște**.

Gustav Dürr,

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,

Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul seu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat.

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

➔ **Seidel & Naumann, G. M. Pfaff.** ➔

Toate acareturile mașinilor de cusut de orice fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de orice fel sunt executate **prompt, ieftin și conștientios cu garanție**. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată dela mine dau **5 ani garanție**. [10] 5-10

Liste de prețuri se trimit la cerere gratis și franco.

Am onoarea a oferi P. T. public cele mai bune și mai ieftine cumpene de balansare, de sistem decimalie și cântare, precum și diferite unelte, îndeosebi cuțitașe de gilău de mașini, cuți pentru măcelari și unelte de oțel pentru pantofari ș. a.

Mai departe produc escelente

cumpene de vite și de alte poveri

cu poduri în ori-ce mărime.

Monopolul acestor cumpene

'l-am predat prin contract reuniunii cercuale de agricultură din Sibiu și rog pe stimații-domni să binevoiască a se adresa de-adreptul acelei reuniuni, care oferă un rabat comunelor și reuniunilor comunale de agricultură.

Reparaturi și schimbări la cumpene se execută prompt și ieftin.

Scrisori de recunoștință și certificate sunt la dispoziția onoratului public.

Lista prețurilor se trimite gratis și franco.

[24] 2-5

Victor Hess, Sibiu.

Fabrică de casse.

Subscrisul îmi iau voie a face atent p. t. publicul meu la

cassele sigure de foc și spargere,

cari se fac în fabrica mea. La mine se fac casse numai din material bun și tare. De aceea rog cu deosebire on. public, care caută casse, să binevoiască a fi cu atențiune în lista prețurilor la greutatea și măsura indicată pentru-ca privindu-le numai pe din-afară se nu cufunde cu alte casse ce obvin în comerț, făcute din material slab și ușor.

În fabrica mea se pregătesc (la comandă, după măsură, cu prețuri ieftine) casse și tresort — e panțerate din oțel absolut imposibile de a le găuri.

Pentru biserică și comune casse după înțelegere cu plătire în rate.

Lista prețurilor gratis și franco

➔ Instalare de lumină Atycelen. ➔

Gustav Moess,

fabrică de casse în Sibiu,

strada Poplăcii-mare Nr. 8.

[2] 7-